

Forord

Tak til Natteravnenes bestyrelse i Ringsted for at have ladet alle møder, arrangementer og vandringer være åbne for mine studier.

Tak til samtlige medlemmer i Ringsted for at have taget godt imod mig og gjort mine feltobservationer hyggelige.

Tak til Landssekretariatet for Natteravnene for have givet mig adgang til diverse materialer om organisationen, samt sponsorering af teaterbilletter i forbindelse med udsendelse af spørgeskemaer.

Tak til Ringsted Politi for venlig og imødekommende behandling i forbindelse med gennemgang af døgnrapporter.

Stud. jur. Bonnie Hall

Denne undersøgelse har modtaget økonomisk støtte fra Justitsministeriets forskningspulje, jf. journalnummer 2002-0021-0032

Natteravnene i Ringsted.

1. Indledning	4
2. Tidligere forskning om Natteravnene	4
3. Problemformulering.....	6
4. Metodebeskrivelse	6
4.1 Feltobservationer og kvalitative interviews	6
4.2 Spørgeskemaundersøgelsen	7
4.2.1 Population	7
4.2.2 Objektbortfald	8
4.2.3 Partielt bortfald	9
4.2.4 Operationaliseringsproblemer.....	10
4.3 Indsamling af kriminalstatistik	12
4.4 Fortolkning og afgrænsning	13
5. Natteravnene – koncept og etablering.....	14
5.1 Skandia og deres rolle som Landssekretariat for Natteravnene	14
5.2 Natteravnene i Ringsted	15
6. Karakteristik af Natteravnene	16
6.1 Den typiske natteravn	20
7. Motivation til at blive natteravn	20
7.1 Engagement for egne børn og unge	20
7.2 Opfattelsen af kriminalitet og utryghed	21
7.2.1 Vurderingen af udviklingen i ungdomskriminaliteten i Ringsted.	22
7.2.2.Egen tryghedsgrad	22
7.2.3 Kriminalitet som årsag	24
7.2.4 Holdningen til omfanget af en række kriminalitetstyper	25
7.2.5 Indtryk af nattelivet i Ringsted FØR medlemskab af Natteravnene	26
7.3 Natteravnenes egen erfaring med udsættelse for kriminalitet	27
7.4 Det sociale aspekt	28
7.4.1 Ønsket om at møde nye mennesker.....	29
7.4.2 Relationen til andre natteravne.....	29
7.5 Ansvar og gæld til samfundet	30
7.5.1 Ansvar for lokalsamfund	30
7.5.2 Altruisme - til gavn for andre mennesker	31
7.6 Skabelse af identitet	32
7.7 Sammenfatning	32
8. Natteravnens funktion.....	33
8.1 Uformel social kontrol	33
8.1.1 Rollesplittelse og pseudo-politi?.....	34
8.2 Natteravnens formål	35
8.3 Natteravnens tryghedsskabende funktion	35
8.3.1 Ringstedprojektet	35
8.3.2 Natteravnens "logbog".....	39
8.3.3 Feltobservationer og interviews med de unge.	40
8.3.4 Sammenfatning	42
8.4 Natteravnens kriminalitetsforebyggende funktion	42
8.4.1 Kriminalstatistikken.....	42

8.4.2 De unges mening om Natteravnens kriminalpræventive effekt.....	45
8.4.3 Sammenfatning	46
8.5 Natteravnens funktion i relation til medlemmerne selv.....	46
8.5.1 Det sociale aspekt.....	47
8.5.2 Holdningsændring og afdramatisering af kriminalitetsproblemer.....	48
8.6 Sammenfatning.....	49
9. Konceptets overlevelse.....	50
9.1 Fastholdelse af nuværende medlemmer	50
9.1.1 Vandringsaktivitet	50
9.1.3 Udmeldelser	52
9.1.4 Social pleje af medlemmer	53
9.1.5 Tilknytning til foreningen.....	54
9.1.6 Natteravnens egne forventninger om fortsættelse af medlemskab.....	55
9.2 Hvervning af nye medlemmer	55
9.3 Sammenfatning.....	56
10. Konklusion	56

1. Indledning

Igennem det sidste årti har der været øget fokus på frivilligt arbejde inden for det sociale område. Op gennem tiden er det sociale ansvar flyttet fra den private sfære til at være en offentlig forpligtelse. Frivilligt socialt arbejde er udtryk for, at borgerne tager en del af det sociale ansvar tilbage. Frivillige er en ressource for samfundet, og bidrager med alternative arbejdsmetoder og mindre kontrol. Det frivillige arbejde har dog sine begrænsninger, da arbejdet udføres af ikke-professionelle, og derfor ikke kan udføres med samme intensivering som socialt arbejde i offentligt regi. Det frivillige arbejde har således en selvstændig funktion, med potentiale og begrænsninger¹.

Natteravnene er en forening af frivillige voksne, der yder en social indsats ved at gå rundt på gaden om natten og holde opsyn med de unge.

Den første Natteravne-forening i Danmark blev stiftet i 1998. Antallet af foreninger er siden ekspanderet betydeligt, og 1. januar 2003 var der over 4.000 natteravne fordelt på 113 foreninger.

Det er derfor interessant at undersøge hvem det er, der engagerer sig i det frivillige sociale arbejde som Natteravne, og hvorfor de gør det. Om det frivillige arbejde har en virkning – og i givet fald for hvem – samt om konceptet vil kunne overleve i Danmark på længere sigt.

2. Tidligere forskning om Natteravnene

Der er skrevet flere opgaver af universitetsstuderende ved de nordiske universiteter om Natteravnene.

Wenche Blomberg: ”Natteravnene, flanører eller kontrollører?”, norsk hovedfagsessay, 1993.

Undersøgelsen bygger på feltobservationer af Natteravnene i Oslo, hvor forfatteren pendlede ind og ud af projektet gennem 3 år. Undersøgelsen belyser den udvikling foreningen gennemgik på de første 3 år af sin levetid. Rapporten viser, at foreningen ændrede karakter både med hensyn til medlemmer og adfærd. I 1990 bestod foreningen af almindelige mennesker, der vandrede rundt på gaden med nedtonet adfærd og uniformering. 3 år senere havde foreningen udviklet sig til et pseudo-politi med internt hierarki med ”officerer” og ”menige”. Politiaspektet afspejlede sig ligeledes i medlemmernes jakker, der i højere grad signalerede uniformering med navn og titel på medlemmet. Wenche Blomberg vurderede, at udviklingen ville føre til, at natteravnene blev professionelle uformelle kontrollører – et tillæg til statens kontrolapparat. Undersøgelsen har en yderst negativ indstilling til foreningen, som hun betegner som socialturisme, dvs. gratis underholdning for de deltagende. Wenche Blomberg mener, at Natteravnene har så ringe effekt, at der ikke er grund til at fortsætte konceptet.

---

¹ ”Det frivillige arbejde”, kap 1

Maria Bangura Arvidsson & Leila Misirli. "En trykghet i Natten?", svensk opgave fra Lund Universitet, 1995.

Undersøgelsen beskriver Natteravnernes formål og årsag til opstart, samt diskuterer om foreningen opfylder deres eget angivne formål. Undersøgelsens konklusion er, at Natteravnene selv mener de skaber trykghet for de unge, mens de unge derimod mener, at de er irriterende og kontrollerende. Undersøgelsen bygger alene på få deltagerobservationer og interviews med unge. Det empiriske grundlag er umiddelbart for spinkelt til at danne grundlag for rapportens konklusioner.

Lars Norbom: "Natteravnene i Oslo", norsk projektopgave ved Fængselskolen, 1996.

Forfatteren er selv formand for Natteravnene i Oslo, og opgavens formål er alene, at afvise de negative konklusioner i Wenche Blombergs undersøgelse fra 1993.

Mona Maria Anderson: "Natteravner", norsk mellemfagsopgave fra Institut for kriminologi ved Oslo Universitet, 1996.

Undersøgelsen viser, at den typiske natteravn er en ældre kvinde, og at der kun er ganske få unge eller forældre i foreningen, og ingen medlemmer af anden etnisk oprindelse. 'Pensionisternes' motivation til at være natteravn er et ønske om social kontakt, en interesse for samfundet, gratis mad på vandringerne og lidt adspredelse. Foreningen er ikke i stand til at 'holde' på de unge medlemmer, dels fordi de ikke har tid, og dels fordi vandringerne ikke er så spændende, som de havde troet. Den allerede etablerede aldersfordeling 'skræmmer' desuden de unge væk. Den manglende repræsentation af forældregenerationen skyldes ifølge undersøgelsen, at de ikke har overskud til at engagere sig. Natteravnene har desuden en overrepræsentation af kvinder, da foreningen ikke kan levere den spænding, som er nødvendig for at få mænd til at deltage, samt at kvinder generelt tager et større ansvar for omsorg. Rapporten påpeger et konfliktspekt, hvor uklare målsætninger om kontrol eller omsorg kan give problemer på sigt. Forfatteren vurderer, at Natteravnene kan medvirke til øget trykghet, men må ændre sine vedtægter, opstramme sine målsætninger og afholde sig fra flere alternative tiltag. Undersøgelsen bygger på et spinkelt empirisk grundlag og består primært af beskrivelser af organisation og vandring. Der er ingen kongruens mellem problemformulering, indhold og konklusion, og det kan derfor være svært at finde ud af hvad der er opgavens hensigt.

Søren Gedsø Jensen: "Social kontrol belyst gennem "Natteravneprojektet"', dansk speciale, 1998.

Undersøgelsen bygger på deltagende observation af Natteravnene i Helsingør. Specialet består primært af feltnoter fra observationer, og er sparsom på struktur. Specialet fortæller i sin indledning, at det handler om "*social kontrol*", men det har ingen klar problemformulering, og det er derfor svært at finde ud af hvad opgaven egentligt vil undersøge og hvad resultatet heraf er.

Generelt er den tidligere forskning om emnet forholdsvis mangelfuld og usammenhængende. Det er et gennemgående træk for undersøgelse, at der er ringe overensstemmelse mellem problemformulering, indhold og konklusion.

3. Problemformulering

Tidligere forskning tegner et billede af den typiske natteravn som en ensom kvindelig pensionist, der trænger til social kontakt og adspredelse. Denne rapport vil efterprøve om denne karakteristik er korrekt. Der vil blive foretaget en analyse af hvem det er, der engagerer sig i en frivillig forening som Natteravnene.

Herefter foretages en analyse af hvad, der motiverer folk til være natteravne. Undersøgelsen arbejder ud fra en hypotese om, at flere faktorer har indflydelse på motivationen. Faktorerne ”engagement for egne børn”, ”opfattelsen af kriminalitet og utryghed i lokalsamfundet”, ”egen erfaring med kriminalitet”, ”et socialt aspekt”, ”ansvar og gæld til samfundet” og ”skabelse af identitet” analyseres individuelt, og vurderes efterfølgende i relation til hinanden.

Tidligere forskning har fastslået, at natteravnene selv mener de skaber tryghed for de unge, mens de unge derimod mener, at de er irriterende og kontrollerende. Det vil i denne rapport blive undersøgt hvordan de unge opfatter Natteravnene, om de har en funktion og i givet fald hvilke(n). Funktionsaspektet analyseres i forhold til en tryghedsskabende- og kriminalpræventiv funktion. Herudover foretages en analyse af funktionen af frivilligt arbejde for medlemmerne selv.

Undersøgelsen afsluttes med en diskussion om Natteravne-konceptets mulighed for at overleve i Danmark på baggrund af foreningens evne til fastholdelse af nuværende medlemmer og herved af nye.

4. Metodebeskrivelse

Undersøgelsen er foretaget på baggrund af feltobservationer, kvalitative interviews, samt en postenquete spørgeskemaundersøgelse.

4.1 Feltobservationer og kvalitative interviews

Feltobservationerne og de kvalitative interviews er foretaget i perioden november 2001 til november 2002.

I denne periode har jeg fulgt natteravnene på

- 10 vandringer, inkl. vandringer ved sidste skoledag og en ungdomsfest i Høm
- deltaget i 7 bestyrelsesmøder og et medlemsmøde,
- deltaget i Årsmødet 2002 for samtlige Natteravne-foreninger i Danmark
- deltaget i en medlemsfest for medlemmerne i Ringsted
- besøgt diverse PR-arrangementer i 2002, hvor Natteravnene har forsøgt at skabe opmærksomhed om foreningen og hverve nye medlemmer, fx byfesten, Ringsted-natten og sommerspillet.

Herudover har jeg foretaget ustrukturerede interviews med et ukendt antal medlemmer, samt været på besøg i Tyrkisk Forening, hvor jeg har talt med unge tyrkere.

Til belysning af de unges syn på Natteravnene har jeg desuden foretaget feltobservationer og samtaler på en lokal beværtning i byen, hvor der kommer mange unge mennesker.

Herudover har jeg haft adgang til Natteravnenes ”logbog” og døgnrapporter hos Ringsted Politi for perioden 1. november 2000 til 31. oktober 2002

4.2 Spørgeskemaundersøgelsen

Spørgeskemaet blev sendt ud til Natteravnene i august 2002. Det bestod af 57 spørgsmål, fordelt på 38 lukkede spørgsmål, 12 delvist lukkede- og 7 åbne spørgsmål. De delvist lukkede spørgsmål gav mulighed for at tilføje et svar, såfremt dette ikke var dækket af de lukkede svarmuligheder. De 57 spørgsmål bestod af faktuelle- og holdningsspørgsmål, herunder en række vurderings-spørgsmål.

4.2.1 Population

Undersøgelsens population er afgrænset ved en klyngeudvælgelse. Antallet af Natteravneforeninger i Danmark har været stødt stigende siden 1998, hvor den første forening blev etableret. På undersøgelsestidspunktet var der 108 foreninger på landsplan². Foreningen i Ringsted udgør en geografisk afgrænset del af Natteravnene i Danmark, og kan derfor betegnes som en klynge.

Dette speciale om ”Natteravnene” er udsprunget af professor, dr.jur. Flemming Balvig’s undersøgelse om unges livsstil og forbrug af rusmidler, som blev påbegyndt i september 2001. Ringsted Kommune blev udvalgt til denne undersøgelse, da kommunen er udtryk for en gennemsnitskommune, hvor den indhentede viden kan bruges til at fortælle om unges rusvaner generelt. I forlængelse heraf, forventes en undersøgelse om Natteravnene i Ringsted ligeledes at være udtryk for Natteravneforeninger generelt, selvom der vil kunne forekomme variationer foreningerne imellem.

Problemet ved at udtage en stikprøve ved klyngeudvælgelse er, at resultaterne er forbundet med større usikkerhed, da der lettere forekommer forskelle mellem geografiske områder, end ved simpel tilfældig udvælgelse, hvor samtlige natteravne i Danmark ville have lige stor sandsynlighed for at blive udtrukket.

Populationen var som udgangspunkt fastsat til samtlige natteravne, der var medlem af ”Natteravnene i Ringsted” på tidspunktet for fremsendelsen af spørgeskemaerne i sommeren 2002, dvs. 61 medlemmer. 8 ud af de 61 medlemmer havde dog ikke på undersøgelsestidspunktet været

---

² August 2002

ude at gå som natteravn. For det første er det tvivlsomt om det overhovedet ville være korrekt at karakterisere disse personer som natteravn i undersøgelsens forstand, idet de blot var meldt ind i foreningen, men ikke havde fungeret som natteravn en eneste gang. For det andet kræver en del af undersøgelsens mest centrale spørgsmål, at respondenterne har nogen erfaring som natteravn. På denne baggrund er det fundet mest korrekt, at holde disse 8 medlemmer ude af undersøgelsens population, idet deres besvarelser vurderes at ville svække undersøgelsens validitet og reliabilitet.

Populationen omfatter således alle natteravn i Ringsted, der var medlemmer ultimo august 2002 og har været på vandrings som natteravn mindst én gang, dvs. 53 medlemmer. Populationen er fordelt på 11 etniske- og 42 danske medlemmer. De etniske medlemmer udgør således 21% af populationen.

4.2.2 Objektbortfald

40 ud af 53 medlemmer besvarede og returnerede spørgeskemaet. Dette giver et objektbortfald på 25%. Et bortfald på 25-35% er almindeligt for postenquete spørgeskemaundersøgelser³. Et bortfald på 25% er således som udgangspunkt udmærket. Spørgeskemaerne i denne undersøgelse er imidlertid ikke sendt ud til en ukendt kreds af respondenter, men til en population, der som udgangspunkt må antages at have et større kendskab til – og dermed interesse for undersøgelsen, hvilket giver en forventning om en højere svarprocent end almindeligt. Et bortfald på 25% af populationen kan have stor betydning for undersøgelsens resultater, og det er derfor nødvendigt at forsøge at analysere bortfaldet for at vurdere om det må antages at afvige fra undersøgelsens respondenter.

Bortfaldet består af 7 etniske- og 5 danske medlemmer. Størstedelen af disse er identificeret ved hjælp af udelukkelsesmetoden.

Der blev etableret flere tiltag i et forsøg på at øge svarprocenten. Foreningens formand kontaktede samtlige medlemmer pr. telefon og opfordrede de, der endnu ikke havde svaret, til at gøre dette. Desuden tog han kontakt til repræsentanter for de 3 etniske 'klubber' i Ringsted, der har medlemmer i foreningen. Jeg mødte ligeledes flere medlemmer til diverse arrangementer i byen, som jeg opfordrede til at returnere spørgeskemaet, hvis de ikke allerede havde gjort det. Herudover var jeg bekendt med 3 medlemmer, som havde meldt sig ud af foreningen, eller valgt at holde pause på ubestemt tid og derfor ikke ønskede at besvare spørgeskemaet. For disse personer blev der foretaget telefoninterview om deres bevæggrunde for udmeldelsen. Indsatsen for at øge svarprocenten havde dog ikke den ønskede effekt – specielt ikke for de etniske medlemmer.

De danske medlemmer udgjorde 42 ud af 53 i undersøgelsens population. 36 besvarede og returnerede spørgeskemaet. Bortfaldet for denne gruppe er således 14%, hvilket giver en udmærket svarprocent. De 3 danske medlemmer, der er identificeret i bortfaldet, har alle meldt sig ud af foreningen eller holder pause på ubestemt tid⁴. Den ene af disse personer havde kun været ude at gå som natteravn én gang og 2 personer har været med på 4 vandringer. Specielt de to sidstnævntes besvarelser ville have været relevante for undersøgelsen.

---

³ "Et sociallogisk værktøj", side 89

⁴ Notat af 29. september 2002

Af de 53 medlemmer i populationen var 11 af anden etnisk oprindelse, heraf 2 arabere og 9 tyrkere. Kun 4 personer af anden etnisk oprindelse besvarede og returnerede spørgeskemaet, heraf ingen arabere. Dette betyder, at kun 36% af de etniske medlemmer har besvaret spørgeskemaet, hvilket giver et bortfald på hele 64% for denne gruppe. Den lave svarprocent kan skyldes flere forhold. De etniske medlemmer er opvokset i en radikalt anderledes kultur. De er ikke vant til, at der foretages empiriske undersøgelser, og det formodes, at de er mere mistroiske over for sådanne tiltag, enten fordi de er uvant med dem, eller fordi de ikke har tillid til, at personlige oplysninger og holdninger kan indsamles uden at blive misbrugt. Herudover er nogle af de etniske medlemmer muligvis ikke tilstrækkeligt sikre i det danske sprog, og kan derfor have undladt at besvare det. Følgerebet til spørgeskemaet gav mulighed for at kontakte undertegnede eller projektets vejleder, hvis de havde behov for yderligere information om undersøgelsen. Denne gruppe er ikke vant til at indhente yderligere oplysninger, hvis de ikke føler en sag er tilstrækkeligt oplyst, og formodes derfor i stedet at have forholdt sig passivt.

Et andet aspekt, der også kan spille ind er, at de etniske medlemmer alle tilhører etniske 'klubber', hvor deltagelsen i Natteravnene i høj grad har været en 'politisk beslutning' fra klubbernes side⁵. Dette understøttes af, at de etniske medlemmer, med enkelte undtagelser, generelt har en meget lav vandringsaktivitet⁶ og ofte ikke melder tilbage til 'tur-planlæggeren' om hvornår de kan "gå"⁷. 3 af de etniske medlemmer, der ikke har besvaret spørgeskemaet har imidlertid været på vandring mellem 2 og 5 gange, og de ville derfor være interessante at have med i undersøgelsen.

Sammenfattende viser analysen, at bortfaldet er skævt, da der er meget stor forskel på svarprocenten for danske- og etniske medlemmer. De etniske medlemmer er således ikke tilstrækkeligt repræsenteret i undersøgelsen, hvilket svækker generaliserbarheden i undersøgelsen. Dette kunne forbedres gennem vægning af materialet, således at de etniske besvarelser fik større vægt i undersøgelsen. Dette er imidlertid en kompliceret operation, og ikke uden betænkeligheder. Desuden er materialet blevet testet ved en opsplittning efter nationalitet for at vurdere, om de etniske besvarelser afveg fra de danske besvarelser. Dette har blandt andet været foretaget for sp39-40 om indtrykket af nattelivet i Ringsted, henholdsvis før og efter de begyndte at gå som natteravne. Denne analyse gav ikke anledning til at tro, at de etniske respondenter skiller sig væsentligt ud fra de øvrige respondenter, hvilket også er indtrykket ved gennemlæsning af det samlede datamateriale. En forklaring på dette lidt overraskende resultat er muligvis, at de etniske medlemmer, der har besvaret spørgeskemaet, i højere grad 'ligner' de danske medlemmer end de 'ligner' de etniske medlemmer, der ikke har besvaret undersøgelsen. Dette betyder dog, at generaliserbarheden svækkes yderligere.

4.2.3 *Partielt bortfald*

Det er bemærkelsesværdigt, at samtlige spørgsmål stort set er besvaret i alle returnerede spørgeskemaer. Det yderst lave partielle bortfald vidner om, at medlemmerne har afsat tid til at gennemlæse og besvare spørgeskemaet. Dette formodes at have en sammenhæng med, at mange

---

⁵ Udtalelse fra en natteravn under et interview

⁶ Vandringsopgørelse ved 1-års dag

⁷ Bestyrelsesmøde 160902

respondenter har haft et forudgående kendskab til undersøgelsen, samt at bestyrelsen i et nyhedsbrev⁸, har opfordret medlemmerne om at afsætte tid til at besvare spørgeskemaet.

4.2.4 Operationaliseringsproblemer

Validitetsproblemer i undersøgelsen

Spørgsmålene om ægtefælles uddannelse og erhverv (sp14-18) blev ikke brugt i rapporten, da andre mere relevante emner og sammenhænge blev prioriteret i stedet. Indsamling af data, der ikke skal bruges, eller er irrelevant, er en svækkelse af konstruktionsvaliditeten.

Spørgsmålene om "frivilligt arbejde for en kirke" (sp29-30) viste sig ikke at være relevant for mere end den ene person, jeg vidste var meget engageret i dette arbejde, hvilket ligeledes udgør et validitetsproblem.

Spørgsmålet (sp23) om tilstedeværelse af andre natteravnere i medlemmernes omgangskreds er dårligt konstrueret, idet flere respondenter har undladt at afkrydse i "nej-rubrikken". Der er således foretaget markering i "ja", hvis dette har været tilfældet, men ofte ingen markeringer i "nej". Manglende markering er dog kodet som "nej", idet dette tydeligvis har været hensigten, hvilket underbygges af de tilfælde, hvor der er sat et kryds i en "ja-rubrik", men ingen yderligere afkrydsninger. Konstruktionsvaliditeten er således ligeledes svækket i dette spørgsmål.

Spørgeskemaet er ikke udarbejdet med direkte filtre og henvisninger. De spørgsmål, der kun skulle besvares af en del af respondenterne, fremgår indirekte af formuleringen af spørgsmålene, fx sp14-18 om eventuel ægtefælles uddannelse og erhverv, hvor det i parentes er angivet "*hvis du har en*". Mindre tydelig er formuleringen dog fx i sp29-31, hvor det er underforstået, at feltet kun skal udfyldes, såfremt det er relevant. Spørgeskemaet burde korrekt have været udarbejdet med tydelige filtre og henvisninger. Denne svækkelse af konstruktionsvaliditeten har dog ikke umiddelbart været et problem for undersøgelsen, da samtlige returnerede spørgeskemaer er korrekt udfyldt med de relevante oplysninger.

Reliabilitetsproblemer i undersøgelsen

Spørgsmålet udsættelse for kriminalitet (sp37) er retrospektivt og forudsætter, at medlemmerne kan huske 12 måneder tilbage om hvorvidt de selv, eller nogen i deres omgangskreds har været udsat for en række forbrydelser. Retrospektive spørgsmål øger generelt risikoen for svækkelse af reliabiliteten. Dette spørgsmål stiller ikke bare krav til, at de kan huske hvad der er sket for dem selv, men også for deres omgangskreds. Dette ville normalt være årsag til, at spørgsmålet har ringe reliabilitet. I dette tilfælde er det dog kun en positiv besvarelse af spørgsmålet, der er relevant, idet det ikke kan være en bevæggrund for deres medlemskab, hvis de ikke er bekendt med, eller ikke

---

⁸ Nyhedsbrev juni 2002

kan huske, om dette har været tilfældet. Reliabiliteten er således ikke svækket i forhold til spørgsmålets formål.

Spørgsmålet om angivelse af gennemførte antal vandringer (sp22) er retrospektivt, idet det forudsætter at medlemmerne har tal på, hvor mange gange de har været ude at gå som natteravne, hvilket svækker reliabiliteten. Natteravnene må forventes, at have noteret i en kalender hvornår de skal vandre. Foreningen startede dog op ultimo oktober 2001, og det er ikke almindeligt at folk ligger inde med deres gamle kalendere. Hertil kommer, at de medlemmer, der har vandret mest, dvs. mellem 15 og 30 gange, kan have svært ved at vurdere det præcise antal. Problemet er dog forholdsvist begrænset, da det har været muligt at begrænse 'skaden' ved at individualisere hovedparten af respondenterne. Herudover er jeg i besiddelse af kopier af logbogen, hvor de natteravne, der er på vandring noterer deres navn før turen starter. Identifikationen har blandt andet været anvendt til at anføre antallet af vandringer for de medlemmer, der ikke havde besvaret spørgsmålet. Det er imidlertid ikke alle medlemmer, der har kunne individualiseres, så der er fortsat tale om en svækkelse af reliabiliteten.

Formuleringen (sp30) om ægtefællers tidligere frivillige arbejde giver flere problemer. For det første er spørgsmålet retrospektivt, og stiller store krav til respondentens hukommelse. Dette er i sig selv et reliabilitetsproblem. For det andet spørges der om en eventuel ægtefælles fortid. Det vil være næsten umuligt for respondenterne at besvare dette, specielt hvis parret har været sammen i forholdsvist kort tid. Såfremt respondenterne har angivet, at denne selv eller eventuel ægtefælle tidligere har udført frivilligt arbejde, må respondenterne formodes konkret at kunne huske dette. Manglende angivelse kan derimod være en forglemmelse eller manglende viden, hvilket kan give en højere andel markeringer i "nej-kategorien" end reelt tilfældet. Der vil således være en forventning om, at den reelle andel af ægtefæller, der tidligere har udført ulønnet arbejde er højere end den angivne. En frekvenskørsel af spørgsmålet viser da også, at respondenterne i langt højere grad angiver, at de selv tidligere har lavet frivilligt arbejde i forhold til deres ægtefælle. På grund af reliabilitetsproblemer er det således ikke muligt at vurdere, om respondenterne selv rent faktisk har udført mere ulønnet arbejde end deres ægtefæller, eller om de blot ikke kan huske lige så godt, hvad deres ægtefælle har lavet. Dette problem er så stort, at materialet reelt ikke kan sige noget om forholdet mellem respondentens og ægtefællens tidligere ulønnet arbejde.

Spørgsmålet om omgivelsernes holdning til, at respondenterne er Natteravnene (sp32-33) giver ikke mulighed for at svare, at respondenterne ikke kender omgivelsernes holdning. På den ene side burde de have muligheden for at tilkendegive, at de reelt ikke ved det, men på den anden side, vil de muligvis være tilbøjelige til at svare "ved ikke" uden at tænke nærmere over spørgsmålet. Respondenterne "tvinges" på denne måde til at tage stilling. Formålet med spørgsmålet er, at afklare hvad respondenterne *tror* deres omgivelser mener, da det er denne fornemmelse, der er interessant. Neutrale besvarelser er muligvis udtryk for, at de ikke kender holdningen, hvilket betyder at den hverken opfattes som specielt positiv eller negativ.

Respondenterne bliver spurgt direkte om de selv forventer fortsat at være natteravne inden for en given årrække (sp45). Spørgsmålet er prospektivt, da det angår en forventning til fremtiden, hvilket kan give reliabilitetsproblemer. Størstedelen af foreningens medlemmer havde været natteravne i næsten 1 år ved besvarelsen af spørgeskemaet. De fleste burde således have en god fornemmelse af hvad det indebærer at være natteravn, og forventes derfor at kunne fornemme om de fortsat vil være natteravne, i hvert fald 1-2 år frem i tiden. Forudsigelserne 5 år frem i tiden er forbundet med større usikkerhed.

Forprøver

Der har ikke været foretaget egentlige forprøver, da spørgeskemaet i sin helhed ikke har været besvaret forud for fremsendelsen af det endelige spørgeskema. Emner og spørgsmål i undersøgelsen er dog fremkommet i en proces, med udgangspunkt i mange feltobservationer og interviews. Et grundigt feltarbejde gav en fornemmelse af hvilke spørgsmål og svarkategorier, der ville være relevante for undersøgelsen. Herefter blev spørgeskemaet diskuteret punkt for punkt på et af foreningens bestyrelsesmøder, hvilket medførte nogle ændringer. Sidste udkast af spørgeskemaet blev desuden tilsendt Natteravnernes Landssekretariat, som havde et par enkelte tilføjelser. Processen har således ikke været korrekt gennemført med forprøver, men i stedet har et intensivt kvalitativt arbejde forud for udfærdigelsen været afgørende. Denne metode har været anvendelig til at indkredse relevante spørgsmål og svarkategorier, men har ikke belyst effekten af rækkefølgen af spørgsmålene. Undersøgelsen belyser således ikke om rækkefølgen af spørgsmålene har haft en indvirkning på respondenternes besvarelser.

4.3 Indsamling af kriminalstatistik

Til vurdering af Natteravnernes præventive effekt har jeg gennemgået døgnrapporter hos Ringsted Politi for anmeldelser af udvalgte kriminalitetstyper, begået på udvalgte datoer og tidspunkter. Døgnrapporter for gadevold, hærværk og overtrædelser af politivedtægterne er således udvalgt for de områder og tidspunkter, hvor Natteravnene normalt vandrer. Materialet er indsamlet for to perioder – dels perioden 1. november 2001 til 31. oktober 2002, samt samme periode året før, dvs. fra den 1. november 2000 til 31. oktober 2001. Perioderne er udvalgt således, at det første år Natteravnene har vandret, sammenlignes med året før, dvs. året før Natteravnene blev etableret. Begge perioder dækker et helt år, hvilket skyldes, at der normalt er forskel på kriminalitetsniveauet i forskellige kvartaler af året.

Undersøgelsen afgrænses således, at kun anmeldelser for overtrædelser af de nævnte typer begået på offentlig gade er omfattet, dvs. at slagsmål på beværtninger ikke er omfattet.

Ligeledes er kun overtrædelser begået i et meget begrænset område omfattet. Geografisk betyder dette, at overtrædelser begået i Ringsted bymidte, fredag og lørdag nat i tidsrummet 01-05 er udvalgt. Herudover er området omkring Veterslev-Høm Skole på Næstvedvej, Benløse Ungdomsklub på Præstevej og Ringsted Ungdomsklub på Korsevænget udvalgt på de datoer og tidsrum, hvor Natteravnene har ”patuljeret” i forbindelse med ungdomsfester. Natteravnene har desuden dækket en række særlige begivenheder, fx sidste skoledag, byfesten og Ringsted-natten. Datoerne for de engagementer som Natteravnene har dækket med vandringshold, dvs. hvor der ikke udelukkende har været tale om et PR-engagement, er ligeledes udtaget. Det overordnede tidsinterval strækker sig fra 1. november 2001 til 31. oktober 2002.

Materialet udvalgt til sammenligning, er udvalgt for perioden 1. november 2000 til 31. oktober 2001. Datoer og tidspunkter til afgrænsning af dette materiale er skønsmæssigt vurderet på baggrund af mønstret for Natteravnernes vandring det efterfølgende år. Dette betyder, at samtlige nætter efter fredag og lørdag i tidsintervallet 01-05 er udvalgt. Desuden er begivenheder som sidste skoledag, byfesten, Ringsted-natten og diverse fester i Høm og Benløse udtaget.

Det kan diskuteres om undersøgelsen burde inddrage flere forskellige kriminalitetstyper end de 3 nævnte. Formålet med Natteravnene er, at skabe tryghed for de unge på gaden om natten. De 3 valgte kriminalitetstyper er gode indikatorer for utryghed. Gadevold er den mest mærkbare trussel mod trygheden, men også hærværk på gaden og overtrædelser af politivedtægterne skaber utryghed. Der er således alene tale om overtrædelser, der er særligt karakteristiske for nattelivet på gaden. Overtrædelser som indbrud, cykel- og biltyveri og lignende er ikke medtaget, idet disse overtrædelser ikke berører trygheden på gaden. Fokus er således afgrænset til de 3 kriminalitetstyper, som Natteravnene kan forventes at have en indflydelse på, og som er tryghedsrelateret.

4.4 Fortolkning og afgrænsning

For de spørgsmål, hvor respondenterne har angivet deres enighed i et givent udsagn på en skala fra 1 til 10, er talværdierne 7-10 fortolket som "enighed"/"positivt"/"godt"/"stor betydning", og angivelserne 1-4 som "uenighed"/"negativt"/"dårligt"/"ringe betydning". Konsekvensen af dette valg er, at angivelserne 5-6 fortolkes som forholdsvis neutrale tilkendegivelser, der hverken betragtes som enighed eller uenighed.

Betegnelsen "ægtefælle" omfatter både "ægtefæller" i juridisk forstand og "samlevende". Tilsvarende omfatter kategorien "gifte" såvel formelt viet par som samlevende par. I de fleste tilfælde er det ikke interessant for rapporten om parrene er gift eller lever sammen papirløst, men blot konstateringen af, at personen lever i et parforhold.

Ligeledes omfatter definitionen "venner" både venner og bekendte. Den distanceforskel, der ligger i disse to begreber er ikke afgørende for problemstillingen og betegnes derfor for overskuelighedens skyld som én gruppe.

Begrebet "sammenfaldsmængde" udgør fællesmængden mellem to grupper, dvs. andelen af respondenter, der opfylder betingelserne i begge grupper.

Ved angivelse af procentandele i undersøgelsen, sker dette med forbehold for det lave antal respondenter i undersøgelsen. Få personer vil således give en forholdsvis høj procentsats. Procenter angives i hele tal, og det kan derfor forekomme, at den samlede sum overstiger 100%, idet satserne afrundes.

I den statistiske del af rapporten fremgår det om en sammenhæng er signifikant. Signifikans er et udtryk for hvor sikker den angivne sammenhæng er, dvs. hvor stor sandsynligheden er for, at resultatet kan være udtryk for en tilfældighed. Konstatation af manglende signifikans betyder således ikke, at resultatet nødvendigvis ikke er korrekt, men at det er forbundet med en usikkerhed, der er større end det videnskabeligt kan accepteres. Samfundsvidenskaberne accepterer 5% sandsynlighed for, at resultatet kan være en tilfældighed. Når et resultat angives som signifikant betyder dette således, at usikkerheden højst er 5%, og dermed videnskabeligt sikkert. Begrebet "tendens" dækker sammenhænge, der ikke opfylder signifikanskravet, men hvor usikkerheden er 10% eller derunder, dvs. hvor der højst er 10% sandsynlighed for, at resultatet er tilfældigt. Det er

meget svært at opnå signifikante sammenhænge i så små materialer som i denne undersøgelse. Der vil derfor ofte kun kunne være tale om tendenser.

Undersøgelsen tager forbehold for, at en angiven sammenhæng kan være falsk. Det er jo ikke altid, at storken kommer med børnene, selvom der kan findes en statistisk sammenhæng mellem antal storke og børnefødsler.

Rapportens resultater skal desuden tages med forbehold for den usikkerhed, der følger af undersøgelsens bortfald og stikprøvens udvælgelse.

5. Natteravnene – koncept og etablering

5.1 Skandia og deres rolle som Landssekretariat for Natteravnene

Natteravne-konceptet er skabt af koncernen Skandia. Skandia er en privat virksomhed, der sælger firmapensionsordninger, sundhedsforsikringer og driver bankvirksomhed. Virksomheden har en skarp social profil og yder økonomisk støtte til en række sociale projekter via en selvstændig fond.

Skandia startede ”Natteravnene” op i Sverige i 1987. Konceptet bredte sig videre til Norge i 1990, og kom til Danmark i 1998. I Danmark ledes Landssekretariatet af Direktør Erik Thorsted. Erik Thorsted blev hentet til Skandia i 1996. Han havde allerede på dette tidspunkt markeret sig stærkt for sit arbejde med sociale tanker og tiltag i sine tidligere stillinger som direktør for store koncerner.

Udover ”Natteravnene” finansierer Skandia konceptet ”Ideer for Livet”. Bestyrelsen for fonden består af folk uden for Skandia på nær Thorsted. Fonden er en selvstændig enhed, bestående af en erhvervspsykolog, en politimester, en kendt sangerinde, en journalist på Børsen, et medlem af Folketinget, en journalist for BT og Erik Thorsted. Fonden giver penge til ”ikke-professionelle” projekter, hvis formål er at skabe tryghed, reducere vold og hærværk, samt styrke livsværdien for udsatte børn og unge.

Skandia etablerede ”Natteravne-konceptet” ved at afsætte en stor pose penge af ukendt størrelse, som Jyske Bank investerede for dem. Overskuet af denne investering har indtil videre været tilstrækkeligt til at dække alle udgifter til ”Ideer for Livet” og ”Natteravnene”. Revision af regnskaber, samt Jyske Banks løbende investering af midler, sponsoreres af de pågældende firmaer.

Skandia har med udviklingen af koncepterne ”Ideer for livet” og ”Natteravnene” skabt en social profil, der signalerer ansvarlighed og engagement. Selvom den sociale profil ikke har et direkte økonomisk sigte, er det udtryk for en tendens i tiden, hvor private virksomheder ønsker at profilere sig selv på bestemte værdier. Denne profilering sker uden at firmaet selv laver direkte reklame på det. Reklamen får de derimod indirekte gennem deres engagement – hver gang Natteravnene ses – ses Skandia’s logo, på Natteravnenes jakker, også.

Natteravnenes Landssekretariat fungerer som fødselshjælper ved opstart af lokale foreninger. De har udviklet landsdækkende retningslinier for etablering, vedtægter, træning af natteravne, instrukser om adfærd på gaden etc. Desuden indgår Landssekretariatet samarbejde med de lokale myndigheder (kommunen, politi, SSP), som altid skal indvillige i, at der etableres en Natteravneforening i byen. Landssekretariatet sørger desuden for et vist antal gule jakker, der er kendetegnet for Natteravnene, samt stiller hjemmeside, informationsmateriale og forsikring til rådighed for foreningerne. Landssekretariatet yder således en intensiv støtte i opstartsfasen, som aftager efterhånden som de lokale foreninger kan klare sig selv ved hjælp af sponsorater fra det lokale erhvervsliv. De enkelte foreningers økonomi er således meget forskellig, afhængig af evnen til at skaffe økonomiske midler.

5.2 Natteravnene i Ringsted

Natteravneforeningen i Ringsted er etableret efter de spilleregler, som Skandia har udviklet, og som alle andre Natteravneforeninger er etableret efter. Det vil således være den samme procedure, der gælder for alle foreninger.

Ringstedforeningen blev etableret i oktober 2001 på baggrund af initiativ fra 2 fædre, der kendte hinanden gennem deres børns skoler.

Der afholdes altid et borgermøde i forbindelse med etablering af en lokal forening. Borgermødet i Ringsted blev annonceret i de lokale medier, og tiltrak 60 interesserede borgere. På mødet informerede Erik Thorsted om Natteravnekonceptet. I Ringstednatten 2001 fik foreningen sponsoreret en stand, hvor den ene initiativtager og den lokale SSP-konsulent informerede om, og reklamerede for foreningens arbejde. Natteravnene fik således megen presseomtale og bevågenhed i opstartsfasen, hvilket betød at foreningen allerede fra start fik en rimelig stor medlemsskare kommunens størrelse taget i betragtning. Omkring 2/3 af de nuværende medlemmer har således været medlem af foreningen siden dens start.

Natteravnene arbejder udfra et fast regelsæt, der er udstukket af Natteravnenes Landssekretariat. Reglerne kan "ikke diskuteres eller fraviges, idet de udgør det egentlige koncept for Natteravnene".

De 5 gyldne regler lyder således:

- *Natteravnene er synlige og observerer – de blander sig aldrig i uroligheder o.lign. – men tilkalder professionel hjælp om fornødent.*
- *Natteravnene går altid i hold på tre i de karakteristiske gule jakker. Helst med deltagelse af begge køn og folk med forskellig baggrund – også etnisk.*
- *Natteravnene færdes altid ude på gaden – aldrig inde, hvor de unge morer sig i klubber, værtshuse, diskoteker etc.*
- *Natteravnene giver sig tid til at lytte og tale med børn og unge – på deres initiativ – men uden at yde egentlig rådgivning. Det overlades efter situationen til professionelle i det lokale nedværk eller de unges forældre*
- *En natteravn hjælper gerne forulykkede børn og unge hjem – helst via deres venner og familie, men følger ikke nogen hjem alene – og låner ikke penge ud.*

Under vandringerne har Natteravnene altid bolcher og kondomer i lommerne, som de på forespørgsel deler ud til de unge på gaden.

Natteravnene i Ringsted "patruljerer" fortrinsvist fredag- og lørdag nat, samt på særlige fest- og mærkedage, hvor især de unge er i "byen". Herudover er "patruljeringen" undervejs blevet udvidet til også at omfatte områderne omkring kommunens ungdomsklubber på dage, hvor der afholdes ungdomsfester. Denne udvidelse skete dels fordi man havde erfaring for, at unge – primært af anden etnisk oprindelse - opsøgte disse klubber til festerne for at lave ballade, hvor de blandt andet truede pigerne med voldtægt og lavede hærværk⁹. En anden del af begrundelsen var, at nogle af festerne foregik uden styring, hvilket betød, at de primært foregik på en tilstødende parkeringsplads, hvor der blev indtaget en del alkohol af unge under 15 år og udøvet hærværk¹⁰.

Udover vandringerne, afholder Natteravnene diverse PR-arrangementer, hvor de gør reklame for foreningens arbejde med henblik på at hverve nye medlemmer. Arrangementerne består i bemanding af en udsmykket stand ved større begivenheder i byen, fx når der afholdes messe i byens kongreshal, eller ved en byfest. Arrangementerne giver Natteravnene mulighed for at være synlige, og komme i kontakt med en stor kreds af Ringsted-borgere, og dermed potentielle nye medlemmer.

6. Karakteristik af Natteravnene

Under mit feltarbejde har jeg haft mange samtaler med medlemmerne, der har fortalt mig om deres liv, familier, børn, arbejde og meget mere. I forbindelse med vandring, PR-arrangementer og bestyrelsesmøder, har jeg mødt en stor andel af medlemmerne. På denne baggrund dannede sig en hypotese om, at "Natteravnene" er en sammensat gruppe, hvor medlemmerne har forskellige motiver til at være natteravne. De kvantitative data giver imidlertid ikke mulighed for at belyse denne differentiering i tilstrækkelig grad.

Der er nogenlunde lige mange mænd og kvinder blandt Natteravnene, idet der er 55% mænd og 45% kvinder. 68% er mellem 35 år og 50 år med en gennemsnitsalder på 46 år, og det er således primært forældregenerationen, der er natteravne. I modsætning til konklusionen af tidligere¹¹ undersøgelser, er kun 8% i aldersgruppen 61-70 år. For alle alderstrinene gælder det, at der er en nogenlunde ligelig fordeling af mænd og kvinder. Køn- og aldersfordelingen blandt Natteravnene svarer til fordelingen i den danske befolkning, der udfører frivilligt arbejde¹².

83% af Natteravnene er gifte, mens 17% er enlige. Gruppen af enlige består af 71% kvinder og 29% mænd. Natteravnene består således af en majoritetsgruppe af gifte medlemmer, og en minoritetsgruppe af enlige, der primært består af kvinder.

---

⁹ Samtale med medlem under vandring

¹⁰ Telefonisk samtale med medlem

¹¹ Mona Maria Anderson: "Natteravner", 1996

¹² "Det frivillige arbejde", side 55

Foreningen bestod af 79% danske- og 21% etniske medlemmer på undersøgelsens tidspunkt. De etniske medlemmer er udelukkende mænd. Undersøgelser om frivilligt arbejde i den danske befolkning har ikke beskæftiget sig med medlemmer af anden etnisk oprindelse, og det er således ikke muligt at sammenligne med denne gruppes generelle engagement i frivilligt arbejde. Det er imidlertid min påstand, at udførelse af frivilligt arbejde ikke forekommer i nær samme omfang i de etniske kulturer, og at det derfor ikke er sædvanligt at etniske minoriteter engagerer sig i frivilligt arbejde. På denne baggrund vurderes det, at andelen af etniske medlemmer er ganske højt i forhold til frivilligt arbejde generelt. Der er flere etniske 'klubber' i Ringsted. Den store andel af etniske medlemmer i Natteravnene skyldes som tidligere nævnt en politisk beslutning i 'klubberne' om at være massivt repræsenteret i foreningen. Dette har desuden den positive effekt, at den store andel etniske medlemmer er med til at fjerne eventuelle barrierer og fordomme mellem kommunens danske- og etniske borgere.

68% af Natteravnene bor i hus eller rækkehus, og 28% i lejlighed. Samtlige medlemmer, der bor i hus ejer dette, mens dette gælder for halvdelen af de, der bor i rækkehus. 90% af de, der bor i lejlighed bor derimod til leje. Logisk nok er det primært de gifte, der bor i hus eller rækkehus, mens de enlige medlemmer primært bor i lejlighed.

En stor del af Natteravnene er født eller opvokset i Ringsted. 43% af Natteravnene er født i kommunen eller flyttet dertil inden de blev 15 år. Kun 13% har boet i kommunen i mindre end 10 år. Natteravnenes medlemmer er således mennesker, der har boet i kommunen i mange år og har en stærk tilknytning til lokalområdet, hvilket kan have betydning for deres engagement.

Samtlige Natteravne har børn. 65% af medlemmerne har 2 eller 3 børn.

Tabel 6: Andel Natteravnene i Ringsted med børn i forskellige aldersgrupper:

Børn under 11 år	40%
Børn mellem 11-13 år	55%
Børn mellem 14-16 år	40%
Børn mellem 17-20 år	30%
Børn mellem 21-24 år	23%
Børn over 24 år	40%

* Næsten alle natteravne har børn i flere aldersgrupper, hvilket giver en totalsum over 100%

70% af Natteravnene har børn eller børnebørn i teenage-alderen, dvs. i alderen 13 til 19 år. Udvides aldersrammen til også at omfatte børn på 11-12 år, har hele 83% af Natteravnene børn eller børnebørn i den relevante alder.

Natteravnene er i høj grad forældre til børn, der snart vil begynde at gå i byen. Det fremgår af tabel 6, at gruppen af forældre til børn på 11-12 år er særligt godt repræsenteret, hvilket styrker påstanden om, at det er denne gruppe af forældre, der er nervøse for hvad der venter deres børn, når de begynder at gå i byen.

30% af respondenterne har børnebørn, men der er primært tale om spædbørn og ingen af børnebørnene er i aldersgruppen 14-20 år.

65% af Natteravnene har et fuldtidsarbejde ved siden af, 5% har et deltidsarbejde, mens 30% er arbejdssøgende, gået på pension/efterløn eller andet. Der er meget stor forskel på de gifte og de enlige medlemmers erhvervsaktivitet. Mens 73% af de gifte natteravne har fuldtidsarbejde, gælder dette kun for 29% af de enlige natteravne. 71% af de enlige medlemmer er arbejdssøgende eller er gået på pension/efterløn. Natteravnene består således dels af en majoritetsgruppe, der arbejdsmæssigt har travlt i forvejen og en minoritetsgruppe, som er uden for erhverv og har meget fritid til overs. Det er umiddelbart overraskende, at der ikke ses en overrepræsentation af folk uden for erhverv¹³, da de formodes at have mere tid tilovers til at engagere sig i frivilligt arbejde, end fuldtidsbeskæftigede.

Kun meget få af medlemmerne med lønnet arbejde, har et omsorgserhverv. Det er således ikke mennesker, der i forvejen har et omsorgsjob, der ligeledes er natteravne. Kun 7% har et arbejde, hvor omsorgen for andre mennesker udgør en central del.

83% af Natteravnene har afsluttet deres skoleuddannelse med en folkeskole- eller realeksamen, mens 18% har en HF- eller studentereksamen. 35% har ingen anden skoleuddannelse. Af de 65%, der har en anden uddannelse ud over skoleuddannelsen, har 62% en erhvervsfaglig uddannelse, mens 31% har en mellemlang- eller lang videregående uddannelse, og 8% en kort videregående uddannelse. I alt har 3 ud af 4 natteravne enten ingen uddannelse udover skoleuddannelse, eller en erhvervsfaglig uddannelse. Den gennemsnitlige natteravn har således ofte ringe uddannelse.

Uddannelsesniveaet afspejles i Natteravnenes erhverv. 10% er topfunktionærer, 8% er højere funktionærer, 8% er mellemfunktionærer eller mindre selvstændige i byerhverv, og 28% er underordnede funktionærer eller faglærte arbejdere, 20% er ikke-faglærte arbejdere og 28% er uden for erhverv. 3 ud af 4 natteravne er således underordnede funktionærer, faglærte arbejdere, ikke-faglærte arbejdere eller uden for erhverv.

På baggrund af uddannelsesniveau og stillingsbetegnelse, er det muligt at rubricere Natteravnene i et stratifikationssystem. Socialforskningsinstituttet har skabt den såkaldte socialgruppeinddeling, hvor mennesker rubriceres i 5 grupper på baggrund af uddannelse, stillingsbetegnelse, arten af arbejde og antal underordnede¹⁴. Socialgruppe I består blandt andet af akademikere og funktionærer med minimum 51 underordnede, mens socialgruppe V består af ikke-faglærte arbejdere.

68% af Natteravnene tilhører socialgruppe IV eller V, 8% tilhører socialgruppe III og 20% gruppe I eller II¹⁵. Igen ses en forskel mellem de enlige- og gifte medlemmer. Der er således ingen enlige medlemmer repræsenteret i socialgrupperne I-III, og samtlige medlemmer i gruppe I eller II er gifte.

For at kunne vurdere Natteravnenes indplacering i socialgrupperne, er det nødvendigt at have kendskab til fordelingen på landsplan. Der eksisterer ikke nyere materiale, der indplacerer befolkningen i socialgrupper. På baggrund af Kaare Svalastoga og Preben Wolf's bog fra 1972¹⁶, er det dog muligt, at se hvordan fordelingen var på daværende tidspunkt. Det fremgår, at 4% tilhørte socialgruppe I, 8% gruppe II, 30% gruppe III, 35% gruppe IV og 25% socialgruppe V¹⁷. Det

---

¹³ Jf. fodnote 18 på næste side

¹⁴ E.J. Hansen, "Generationer og livsforløb i Danmark", side 157

¹⁵ 5% kunne ikke placeres ud fra de givne oplysninger

¹⁶ Undersøgelsen er muligvis foretaget helt tilbage i 1959 i forbindelse med Kaare Svalastogas "Prestige, Class and Mobility"

¹⁷ Oversættelse fra stratum til socialgrupper side 214 og opgørelse af fordeling side 60-61

formodes, at inddelingen har ændret sig en smule siden, således at der er kommet flere højt uddannede og dermed flere personer i socialgrupperne I og II, og færre personer i socialgruppe III. Ringsted Kommune oplyser på deres hjemmeside¹⁸, at 32% af kommunens 25-64-årige borgere, er uden for erhverv. Dette er tilfældet for 28% af Natteravnene. Dette svarer således nogenlunde til andelen på kommunalplan. Tages der udgangspunkt i ovenstående inddeling af den danske befolkning generelt, er der flere natteravne i socialgrupperne I og II, samt IV og V, men færre i gruppe III. Jeg tror fordelingen blandt Natteravnene i højere grad svarer til fordelingen på landsplan i dag, end fordelingen hos Svalastoga og Wolf. Dette understøttes af, at der ikke er nogen sammenhæng mellem erhvervsuddannelse og frivilligt arbejde i Danmark, men at der ses en lavere repræsentation af de dårligst uddannede¹⁹. Natteravnenes sammensætning er således stort set udtryk for socialgruppefordelingen i Danmark, dog med en lidt større andel af medlemmer fra socialgruppe V.

På baggrund af interviews med medlemmerne, hvor flere har fortalt, at de udover at være natteravn også er engageret i forældreråd, træning af børn og unge i en sportsgren og lignende, er det undersøgelsens hypotese, at Natteravnene er mennesker, der generelt er meget aktive.

55% af Natteravnene laver andet frivilligt arbejde sideløbende med at være natteravn. 30% af alle frivillige i Danmark udfører mere end eet stykke frivilligt arbejde. Dette betyder, at Natteravnene er en meget aktiv gruppe, og endda mere aktive end gennemsnittet af frivillige i Danmark²⁰. Udover Natteravnenes nuværende frivillige arbejde, har 73% også tidligere lavet andet frivilligt arbejde. I alt drejer det sig om 78% af Natteravnene, der laver *eller* har lavet andet frivilligt arbejde udover at være natteravn.

De 2 typiske områder, hvor Natteravnene såvel nu som tidligere, primært udfører frivilligt arbejde, er i skolebestyrelser eller træning af børn og unge i sport. 20% er således med i en skolebestyrelse, mens 15% træner børn og unge i en sportsgren. Herudover svarede 50%, at de *tidligere* havde været medlem af en skolebestyrelse og 35% at de havde trænet børn og unge. Der er desuden en mindre del af Natteravnene som sideløbende arbejder for en humanitær organisation, for en kirke, er spejderledere, eller laver "andet" frivilligt arbejde. Natteravnene er således en gruppe mennesker, der generelt er meget aktive og engageret i frivilligt arbejde. Dette illustreres tydeligt af en af Natteravnene, der fortalte at *"hun og hendes mand havde lavet en aftale om, at de maksimalt måtte være medlem af én bestyrelse af gangen, da det tidligere havde taget overhånd, da de begge havde været optaget af flere forskellige engagementer, og derfor havde været for lidt hjemme hos deres børn"*.

Materialet viser generelt en lavere frivillig aktivitet hos Natteravnenes ægtefæller, end hos Natteravnene selv, men på grund af reliabilitetsproblemer kan dette være et fejlagtigt billede, jf. afsnit 4.2.4.

10% af Natteravnene er medlem af et politisk parti. Den politiske aktivitet er generelt meget lav i Danmark, og kun 6% af den danske befolkning er medlem af et politisk parti²¹. Selvom andelen af natteravne der er politisk engageret er forholdsvis lavt, er det alligevel en større andel end i

---

¹⁸ www.kommunefakta.netborger.dk/dinkommune_resultat.asp?komid=329.

¹⁹ "Det frivillige arbejde", side 57

²⁰ "Det frivillige arbejde", side 53

²¹ Tallet er fra 1992: "www.rub.ruc.dk/lib/omrub/publikationer/skrserier/skr25.htm#4"

befolkningen generelt. Dette støtter vurderingen af, at Natteravnene generelt er en gruppe af meget aktive mennesker.

6.1 Den typiske natteravn

Den typiske natteravn er en engageret forælder i 40'erne, der har teenage-børn, er gift, har lønnet fuldtidsjob og bor i eget hus. Han/hun har enten ingen uddannelse udover skoleuddannelse, eller har en erhvervsfaglig uddannelse, og tilhører socialgruppe IV eller V. Den typiske natteravn er desuden generelt meget aktiv i frivilligt arbejde, specielt i forbindelse med børn og unge.

Denne undersøgelse kan derfor ikke støtte resultatet af tidligere forskning²², der har karakteriseret den typiske natteravn som en ensom kvindelig pensionist, der trænger til social kontakt og adspredelse.

7. Motivation til at blive natteravn

Undersøgelsen arbejder ud fra en hypotese om, at 6 faktorer har indflydelse på, at mennesker melder sig ind i en frivillig forening som Natteravnene. Det drejer sig om "et engagement for egne børn og unge", "opfattelsen af kriminalitet og utryghed i lokalsamfundet", "egen erfaring med kriminalitet", "et socialt aspekt", "ansvar og gæld til samfundet" og "skabelse af identitet".

7.1 Engagement for egne børn og unge

Børn eller børnebørn i en vis alder forventes at have afgørende indflydelse på folks motivation til at melde sig som natteravn. Forældrene/bedsteforældrene er usikre på hvor farligt det er for deres børn/børnebørn at være ude om natten. De ønsker derfor dels at danne sig et indtryk af forholdene på gaden om natten, og dels at etablere et opsyn, hvis der skulle ske noget.

Jeg har flere gange fået bekræftet, at børn er en stærk motivation til at være natteravn. Ved Natteravnenes PR-arrangementer, hvor de forsøger at hverve nye medlemmer, er indsatsen primært rettet mod forældre til børn i en vis alder. En natteravn forklarede, at han målrettet opsøger forældre til børn på 11-12 år, for "*hvis børnene er yngre, er forældrene ikke motiveret nok til at melde sig som natteravn*". Dette indikerer, at det i høj grad er engagement for egen børn, der motiverer folk til at melde sig ind i foreningen.

---

²² Mona Maria Anderson: "Natteravner", 1996

Det fremgik af afsnit 6, at samtlige natteravnere har børn, og at hele 83% har børn eller børnebørn i alderen 11-19 år. Specielt forældre til børn i alderen 11-12 år er repræsenteret. 70% af Natteravnene angiver da også selv, at de er enige i, at *”de blev natteravnere, fordi de har børn eller børnebørn i den alder, som går/snart begynder at gå i byen”*. Kun 13% angav, at dette aspekt havde ringe betydning for dem.

Der er ingen sammenhæng mellem køn og angivelse af enighed i udsagnet. Kønnen har således ikke umiddelbart nogen indflydelse på denne begrundelse for at være natteravn. Dette er bemærkelsesværdigt, da kvinder traditionelt betragtes som mere ansvarsbevidste over for deres børns færden. Denne fordom bekræftes således ikke af Natteravnernes besvarelser.

Det kunne forventes, at Natteravnernes vurdering ville være afhængig af deres alder. Overraskende ses ingen sammenhæng mellem alder og angivelse af børn som motivation til at være natteravn. For de ældste medlemmers vedkommende vil motivationen formodentligt skyldes deres børnebørn.

Egne børn eller børnebørn i en vis alder, er således en vigtig årsag til, at folk engagerer sig som natteravnere.

7.2 Opfattelsen af kriminalitet og utryghed

En opfattelse af, at der er meget kriminalitet og utryghed på gaden om natten, kan motivere folk til at melde sig ind i en forening som Natteravnene.

De lokale aviser og andre medier i Ringsted har en massiv dækning af den kriminalitet, der begås i kommunen, hvilket kan give indtryk af, at der er meget kriminalitet i Ringsted. Dette er fx tilfældet for vold. Kun ganske få mennesker udsættes reelt for vold, men pga. mediernes dækning, bliver en lille mus til en stor elefant, og giver befolkningen indtryk af, at problemet er udbredt²³.

Udover den kriminalitetsopfattelse som borgerne får via medierne, er der især een helt ung kriminel i Ringsted, som de kommunale myndigheder efter manges mening er alt for blødsødne overfor, og belønner frem for at sætte grænser. Natteravnene fortæller, at denne unge er meget provokerende, og at alle er fortvivlede over, at der ikke bliver *”gjort noget ved ham”*. Dette vækker harme og er ofte samtaleemne under vandringerne. I en provinsby som Ringsted skiller enkeltpersoner sig ud, og kan derfor have stor indflydelse på den almindelige borgers opfattelse af kriminaliteten i lokalområdet.

---

²³ ”En rundrejse i voldens nutidshistorie”

7.2.1 Vurderingen af udviklingen i ungdomskriminaliteten i Ringsted og kriminalitetsniveauet i forhold til andre byer.

Kun 5% af Natteravnene mener, at kriminaliteten er større i Ringsted end i tilsvarende byer. Hele 95% mener, at den er ”nogenlunde” den samme eller ”mindre” i Ringsted. 40% mener ligefrem, at kriminaliteten er ”noget større” i andre tilsvarende byer. Natteravnene mener således ikke, at kriminaliteten er et større problem i Ringsted end i andre byer. Forholdet til andre byer siger imidlertid ikke noget om hvilket niveau Natteravnene mener kriminaliteten befinder sig på, men blot at de ikke anser Ringsted for at være specielt plaget af kriminalitet i forhold til andre tilsvarende byer.

I vurderingen af, hvordan ungdomskriminaliteten i Ringsted har udviklet sig inden for de sidste 5 år, er Natteravnenes holdning mere delt. De færreste mener, at ungdomskriminaliteten er henholdsvis steget eller faldet *meget*. Derimod ses en nogenlunde jævn fordeling mellem respondenter, der mener at ungdomskriminaliteten er henholdsvis ”steget lidt”, ”uændret” og ”faldet lidt”. Samlet mener 35%, at ungdomskriminaliteten er steget, 28% at den er uændret og 38% at den er faldet. Over 1/3 af Natteravnene har således en opfattelse af, at ungdomskriminaliteten er steget.

Materialet viser en signifikant forskel i mændene og kvindernes vurdering af udviklingen. 45% af mændene mener ungdomskriminaliteten er steget, mens dette kun gælder for 22% af kvinderne. Forskellen ligger dog ikke blot i, at en større andel af de mandlige medlemmer mener, at ungdomskriminaliteten er steget, men også i, at en tilsvarende stor andel mener, at den er faldet. Selv om mændenes holdning er delt, er der fortsat flere mænd end kvinder, der mener ungdomskriminaliteten er steget.

7.2.2. Egen trykhedsgrad

Det er nærliggende at forvente, at de personer, der selv føler sig utrygge ved at færdes på gaden om natten, vælger at engagere sig som natteravne for at reducere den utryghed, de dermed også mener er til stede for de unge. Udfra denne betragtning formodes Natteravnene selv at føle sig forholdsvist utrygge, hvis de går alene efter mørkets frembrud. Den overordnede tendens i materialet er, at graden af trykhed varierer meget alt efter hvor i kommunen det drejer sig om. Natteravnene føler sig generelt mest utrygge i øde områder. Kun 10% føler sig utrygge ved at færdes alene på ”Hovedstrøget” om natten og 15% føler sig utrygge i ”Skt. Knuds Gade”. 40% angiver, at de er utrygge ved at færdes i ”Klosterlunden” og i ”Anlægget” alene efter mørkets frembrud. Den største utryghed blandt Natteravnene findes i området ved ”Sdr. Park”, hvor hele 48% angiver, at de er utrygge ved at færdes.

Området ved Sdr. Park er et boligområde med mange etniske beboere, og har ry for at være socialt- og kriminelt belastet. En del af frygten for at færdes i dette område kan derfor skyldes manglende personligt kendskab til området kombineret med, at området ofte nævnes i de lokale medier i forbindelse med kriminalitet. Frygten for at færdes i dette område burde imidlertid ikke have indflydelse på årsagen til at blive natteravn, da området ligger uden for det areal, hvor Natteravnene ”patuljerer”. Utrygheden i dette område kan derimod sige noget om Natteravnenes generelle opfattelse af hvor kriminalitetens aktører færdes.

Udover, at utrygheden er områdebestemt, er det interessant om trygheden er alders- og køns afhængig. Materialet viser en signifikant sammenhæng mellem alder og utryghed på "Hovedstrøget" og i "Skt. Knuds gade", men ikke de andre steder, hvilket er de to områder, hvor Natteravnene generelt var mest trygge. På "Hovedstrøget" føler 29% af Natteravnene over 50 år sig utrygge, og hele 42% af denne aldersgruppe føler sig utrygge i "Skt. Knuds Gade"²⁴. Der ses således kun en sammenhæng mellem alder og utryghed for enkelte geografiske områder.

Materialet viser derimod en generel forskel på mænd og kvinders frygt for at færdes alene på gaden om natten. Det eneste sted, hvor der ikke er tale om en signifikant forskel på deres utryghed, er på "Hovedstrøget". For de øvrige steder er der en afgørende forskel. Ved en omkodning af materialet således, at der kun sondres mellem tryghed og utryghed ses, at 68-83% af kvinderne angiver, at de er utrygge ved at færdes alene efter mørkets frembrud på alle adspurgte steder, hvilket kun er tilfældet for 19-36% af mændene. Mest udpræget er denne forskel i "Skt. Knuds Gade" og i "Anlægget". 81% af kvinderne er utrygge ved at færdes i "Anlægget" og 83% føler sig utrygge i "Skt. Knuds Gade". For mændene gælder dette kun for henholdsvis 19% og 36%. Denne forskel afspejler sig ikke i kvindernes angivelse af en forventning om "utrygge unge" forud for deres medlemskab. Der vil således være en del kvinder, der selv føler sig utrygge, men som ikke angiver "utrygge unge" som en vigtig årsag til deres medlemskab.

Hvis fokus alene rettes mod natteravne, der føler sig "meget utrygge", gælder dette 19% af kvinderne i "Klosterlunden" og 25% af kvinderne i "Anlægget", men for ingen mænd. I området ved "Sdr. Park" er 33% af kvinderne "meget utrygge", hvor dette er tilfældet for 5% af mændene.

Denne forskel i kønnenes utryghed ved at færdes alene på gaden om natten er forventelig, især på øde steder som "Klosterlunden" og "Anlægget"²⁵. Det er ofte frygten for voldtægt, der gives som årsag for ikke at ville færdes her. Selvom ovennævnte forskel utvivlsomt er korrekt, er tendensen muligvis ikke helt så klar som materialet angiver, da mænd forventes at være mere tilbageholdne med at indrømme, at de er bange for at færdes alene på gaden.

18% af de mandlige natteravne er af etnisk oprindelse. Hvis de etniske medlemmer generelt var mindre bange for at færdes ude, ville de danske mænd kunne være tilsvarende mere utrygge uden at det ville fremgå af ovenstående. Dette er imidlertid ikke tilfældet. Faktisk ses en svag tendens til det modsatte, idet der er signifikant forskel på de etniske- og de danske mænds tryghed i "Skt. Knuds Gade" og på "Hovedstrøget". For begge områder angiver 33% af de etniske medlemmer, at de føler sig utrygge ved at færdes alene efter mørkets frembrud, mens dette ikke er tilfældet for nogle af de danske mænd. Forskellen på mændenes og kvindernes tryghedsgrad mindskes således ikke af de etniske medlemmer – snarere tværtimod.

Især de kvindelige natteravne er utrygge ved at færdes på gaden om natten. Denne utryghed kan således generelt være en medvirkende faktor til, at kvinderne melder sig som natteravne.

---

²⁴ Den lokale hashklub holdt på daværende tidspunkt til i denne gade

²⁵ Grønne områder i kommunen, der er meget mørke og øde efter mørkets frembrud

7.2.3 Kriminalitet som årsag

På baggrund af feltobservationer og interviews med Natteravnene, er det min opfattelse, at medlemmerne har et ganske godt indtryk af kriminaliteten i byen. Generelt er de godt informeret om kriminalitets aktører og hvilke former for overtrædelser, der præger kommunen. Et medlem fortalte mig under et interview, at initiativet til at starte foreningen skyldtes, at *”der foregik nogle ting i Ringsted, som de ikke ville acceptere”*. Den samme begrundelse har jeg hørt fra flere natteravne, og det er derfor nærliggende at tro, at begrundelsen deles af endnu flere medlemmer.

43% af Natteravnene angiver, at de blev natteravne, *”fordi det var min opfattelse, at der var meget kriminalitet i Ringsted”*. 33% angiver kriminalitetsopfattelsen som en ringe årsag og en mellemgruppe på 18% er neutrale.

Aldersmæssigt fordeler respondenterne sig jævnt over hele spektret. Der er således ingen tendens til, at yngre- eller ældre medlemmer er mere tilbøjelige til at angive denne årsag. Der er heller ingen tendens til, at begrundelsen har en sammenhæng med respondentens køn.

Angivelse af kriminaliteten som begrundelse kan hænge sammen med, at disse respondenter i højere grad mener, at der er meget kriminalitet i Ringsted. Materialet viser et sammenfald på 53% af de respondenter, der både angav kriminaliteten som vigtig årsag, og som havde et indtryk af, at der var meget vold i Ringsted *før* de begyndte som natteravne. Tilsvarende er sammenfaldet på 59% for indtryk af megen hærværk forud for medlemskabet²⁶. Ved at se på sammenfaldet mellem respondenter, der angiver kriminalitet som vigtig årsag, og respondenter, der anser vold og hærværk som et stort problem i Ringsted, ses et sammenfald på 41% for vold og 53% for hærværk²⁷. Det er således omkring halvdelen af de respondenter, der angiver kriminalitet som en vigtig årsag til deres medlemskab, der samtidigt mener, at der er meget vold/hærværk, og anser dette for et alvorligt problem. Det er overraskende, at sammenfaldet ikke er større. Der er således en del respondenter, der synes kriminaliteten har været en vigtig årsag til at blive natteravne, selvom de ikke mener vold og hærværk er et stort problem i Ringsted. Kriminalitet er selvfølgelig andet og mere end vold og hærværk, men disse er ofte centrale emner i kriminalitetsdebatten og ofte genstand for mediernes bevågenhed.

Selvom opfattelsen af omfanget og alvorligheden af vold og hærværk ikke kunne forklare hvorfor alle 43% angav kriminaliteten som vigtig årsag, kan det være, at alene holdningen til, hvordan udviklingen tegner sig, er begrundelse nok til at reagere og melde sig ind i *”Natteravnene”*. 69% af de respondenter der mener, at ungdomskriminaliteten er steget inden for de sidste 5 år, er samtidigt *”enige”* i, at de blev natteravne *fordi ”det var deres opfattelse, at der var meget kriminalitet i Ringsted”*²⁸. Det store sammenfald mellem medlemmer der mener, at ungdomskriminaliteten er steget, og medlemmer der angiver kriminaliteten som begrundelse for deres medlemskab, indikerer, at medlemskabet er en reaktion på en opfattelse af udviklingen i ungdomskriminaliteten, og at dette ser ud til at være den vigtigste begrundelse for at angive kriminalitet som årsag²⁹.

---

²⁶ Recode + select cases + filter for ”sp38b, 7-10”, krydset med sp39c+d

²⁷ Recode + select cases + filter for ”sp38b, 7-10”, krydset med sp47c+d

²⁸ Recode + select cases + filter

²⁹ Andre faktorer kan dog ikke udelukkes ved den anvendte statistik

7.2.4 Holdningen til omfanget af en række kriminalitetstyper

Natteravnenes vurdering af alvorligheden af en række problemer i byen viser, at de anser "hasarderet kørsel" for at være det største problem, herefter "spirituskørsel", "tyveri/indbrud", "hærværk", "vold/slagsmål" og til sidst "chikane/trusler". Det er interessant, at "hasarderet kørsel" og "spirituskørsel" ligger højest på listen, og "vold/slagsmål" ligger næsten nederst. Dette indikerer, at Natteravnene generelt ikke anser vold og slagsmål for et særligt alvorligt problem i forhold til andre problemer i Ringsted.

Kun 20% af Natteravnene angiver, at de mener vold/slagsmål er et alvorligt³⁰ problem i Ringsted. Dette gælder for 23% angående chikane/trusler, 30% vedr. tyveri/indbrud og 38% anser hærværk for et alvorligt problem. Overraskende angiver hele 48%, at spirituskørsel er et alvorligt problem og 50%, at hasarderet kørsel er det. Det er således uansvarlig kørsel, der gør Natteravnene mest bekymrede. 50% af Natteravnene svarede derimod direkte, at de anser vold/slagsmål for at være et ringe³¹ problem, hvilket er tilfældet for 38% i relation til hærværk.

Af den lille gruppe, der angiver vold/slagsmål som et alvorligt problem, har 88% angivet kriminaliteten i Ringsted som en vigtig årsag til deres medlemskab³². En meget stor andel af de, der anser vold/slagsmål som et alvorligt problem har således angivet dette som en vigtig årsag til at være natteravn, hvor det omvendte ikke var tilfældet i samme udpræget grad, jf. ovenstående afsnit. Det er interessant, at volden får en beskedne placering, da vold ofte er et af de emner medierne slår stort op med skræmmende historier. Ved vurdering af vold og hærværk i forhold til andre problemer, ser det ikke ud til, at mediernes beretninger har haft særlig stor indflydelse på Natteravnenes holdning. Det er da også kun 3-10% af Natteravnene, der mener at de lader sig påvirke "meget" gennem diverse medier.

Medierne har dog en vis indflydelse alligevel. 58% af respondenterne angiver, at de lader sig påvirke "en del" af Dagbladet, 53% af Lokalavisen, 35% af de landsdækkende medier, mens 38% lader sig påvirke "en del" af "snak i deres omgangskreds". Lokalradioen, Lokal TV, SSP-konsulentens foredrag for forældre til skolebørn, samt statistiske opgørelser har derimod ikke den store indflydelse. De mest magtfulde informationskilder er således Dagbladet, Lokalavisen, snak i Natteravnenes omgangskreds, samt de landsdækkende medier.

Holdningen til alvorligheden af diverse kriminalitetsproblemer indikerer, at Natteravnene ikke i særlig høj grad har ladet sig påvirke til at anse vold som et særligt stort problem i forhold til andre problemer.

---

³⁰ Fortolkning jf. afsnit 4.4

³¹ Fortolkning jf. afsnit 4.4

³² Recode + select cases + filter for "sp47d, 7-10" krydset med "sp38b"

7.2.5 Indtryk af nattelivet i Ringsted FØR de begyndte som natteravn

Natteravnenes indtryk af nattelivet FØR de blev natteravn, kan indirekte fortælle hvorfor de meldte sig ind i foreningen. Det kunne fx have været et indtryk af, at der var mange påvirkede unge mennesker, der havde brug for hjælp, mange utrygge unge mennesker, eller megen vold/slagsmål eller hærværk. I den udstrækning, der har været en forventning om et særligt stort problem på et område, fortolkes dette som en årsagsfaktor, for den andel, der angiver problemet som alvorligt³³.

Materialet viser, at det ikke specielt var en forventning om vold/slagsmål og hærværk, der prægede Natteravnene forud for deres medlemskab. Natteravnene er meget delte i deres forudgående forventning til volds- og hærværksproblemer på gaden, hvilket stemmer overens med de forgående afsnits konklusioner. 33% af Natteravnene havde et forudgående indtryk af, at der var *"meget vold/slagsmål på gaden om natten"*, hvorimod 30% mente, det var et ringe problem. 75% af dem, der mente, at der var meget vold/slagsmål på gaden har angivet kriminaliteten i Ringsted som en vigtig årsag til at være natteravn, hvilket ligeledes stemmer med tendensen for de, der anså vold/slagsmål for et alvorligt problem i ovenstående afsnit. 38% havde en forventning om, at der ville være *"mange unge mennesker, der lavede hærværk på gaden om natten"*, hvor 28% mente, at dette ville være et ringe problem. Den tilsvarende 'sammenfaldsmængde' er på 71%.

Samlet har ¾ af de Natteravn, der havde en forventning om, at der ville være meget vold og hærværk, ligeledes angivet kriminaliteten som begrundelse for at være natteravn.

Alders- og kønsfordelingen i 'sammenfaldsgrupperne' er nogenlunde som fordelingen i hele populationen, hvilket betyder at 'fællesmængden' er udtryk for den generelle sammensætning. Natteravnene fordeler sig således i 3 næsten lige store dele af det indtryk de havde af vold og hærværk FØR de blev natteravn.

Der var derimod flere der forventede, at der ville være mange unge, der ville være påvirkede eller utrygge. Hele 63% af Natteravnene var "enige" i udsagnet om, at *"der er mange unge mennesker, der føler sig utrygge på gaden om natten"*, og kun 13% der var "uenige". Samme tendens ses ved forventningen om, at der ville være *"mange påvirkede unge mennesker, der har brug for hjælp"*. 53% var "enige" i udsagnet, mens 20% var "uenige".

79% af dem der forventede, at der ville være *"mange påvirkede unge mennesker, der ville have brug for hjælp"*, forventede også, at der ville være *"mange unge mennesker, der følte sig utrygge på gaden om natten"*³⁴. Omvendt var der 61% af dem der forventede *"utrygge unge"*, der også forventede, at *"de unge ville være påvirkede og have brug for hjælp"*³⁵. Der er således et stort sammenfald mellem de der forventede generel utryghed for de unge, og de der forventede påvirkede unge. Det er en logisk konsekvens, at de der forventede påvirkede unge også forventede, at de ville være utrygge. Andelen, der angiver forventning om generel utryghed, er dog større end andelen, der forventede påvirkede unge. Det tyder således på, at utrygheden for de unge består i "noget mere" end, at de blot er påvirkede og dermed har brug for hjælp. Spørgeskemaet burde have belyst dette emne yderligere, fx ved et direkte spørgsmål om hvad de unges utryghed nærmere bestemt bestod i,

---

³³ Dette anvendes som subsidiær løsning på det validitetsproblem, at respondenterne ikke direkte er blevet bedt om at forholde sig til spørgsmålene

³⁴ Recode + select cases + filter for "sp39a, 7-10" krydset med "sp39b"

³⁵ Recode + select cases + filter for "sp39b, 7-10" krydset med "sp38a"

og i hvor høj grad dette var årsag til deres medlemskab. En forklaring kunne være, at utrygheden for de unge skyldes, at de var påvirkede, kombineret med en vis kriminalitetsfrygt.

Kønsfordelingen blandt respondenter, der forventede, at der ville være *"mange påvirkede unge mennesker, der ville have brug for hjælp"* og *"mange unge mennesker, der følte sig utrygge på gaden om natten"* er for begge præcist den samme som kønsfordelingen blandt samtlige respondenter.

Derimod ses en forskel i aldersfordelingen, idet der er forholdsvis flere respondenter over 50 år, der havde denne forventning. Der er således 41% af natteravnene over 50 år, der forventede mange utrygge unge og 36%, der forventede mange påvirkede unge mennesker. Andelen af samtlige natteravne i denne aldersgruppe er 22%. Materialet viser således en overvægt af de ældste natteravne, der angiver denne formodning forud for deres medlemskab.

Ved alene at se på de respondenter, der forventede mange utrygge unge, fremgår det, at en stor del af dem selv er utrygge ved at færdes alene efter mørkets frembrud. Dette gælder således for 71% ved at færdes i "Klosterlunden", for 65% ved at færdes i "Anlægget" og for 77% ved at færdes i området ved "Sdr. Park". Denne andel af 'egen utryghed' ligner meget den fordeling der er for "kvinderne" på disse steder, jf. afsnittet ovenfor. Da det lige er fremgået, at kønsfordelingen ikke er skæv i angivelsen af utryghed for de unge, er dette interessant. Det giver den idé, at det er kvinderne og de mest utrygge mænd, der forventede utryghed for de unge. I et forsøg på at teste denne hypotese, er der for hver respondent angivet en talværdi som mål for deres samlede grad af utryghed på en skala fra 1 til 20. Der gives 4 point for hvert sted respondenter angiver, at være "meget utryg", 3 point ved "temmelig utryg", 2 point ved "temmelig tryg" og 1 point for "meget tryg". Den samlede værdi sammenlignes herefter ved den forventede utryghed for de unge. Forsøget viser en højsignifikant, stærk positiv sammenhæng mellem grad af egen utryghed og forventning om *"mange utrygge unge"*³⁶. Uanset køn er det således de Natteravne, der selv er utrygge, der havde en forventning om, at de unge også ville være det.

Det er vurderes således, at det i høj grad er en forventning om mange unge mennesker, der har brug for hjælp, der er årsag til, at folk bliver natteravne.

7.3 Egen erfaring med udsættelse for kriminalitet

Et aspekt, der kan være afgørende for om en person engagerer sig i en forening som Natteravnene er, at personen selv, eller dennes nærmeste har været udsat for kriminalitet.

13% af Natteravnene har selv været udsat for enten tyveri/indbrud eller hærværk, men ingen har været udsat for vold.

---

³⁶ value: 0,444 og sign. 0,000

8% angiver, at deres ægtefælle har følt sig truet/chikaneret på gaden, været udsat for tyveri/indbrud eller både været udsat for trusler/chikane og tyveri/indbrud. Der er således heller ingen respondenter, hvis ægtefælle har været udsat for vold.

10% af Natteravnene har venner, der har været udsat for tyveri/indbrud, og en enkelt respondent – svarende til 3% kender ”andre”, der har været udsat for vold.

Respondenterne selv, deres ægtefæller og venner har således ikke været udsat for kriminalitet eller ubehageligheder af en karakter, så det formodes at have haft indflydelse på deres motivation til at blive natteravn.

Derimod angiver 23%, at deres barn har været udsat for kriminalitet, hvilket er en forholdsvis stor andel. Det drejer sig primært om tyveri og trusler/chikane, men 2 respondenter – svarende til 5% - angav, at deres barn har været udsat for vold³⁷. Folk er allermost påvirkelige og sårbare, når det angår deres børn. En følelse af, at ens børn er utrygge eller kunne være udsat for nye tilfælde af kriminalitet kan være en indirekte drivkraft til at engagere sig som natteravn. Ved at sammenholde ”kriminalitet som årsag til at blive natteravn” med ”egne børn udsat for kriminalitet eller ubehageligheder” ses det overraskende, at de Natteravne, hvis børn ikke har været udsat for kriminalitet/ubehageligheder, i højere grad angiver kriminalitet som årsag til deres medlemskab, end de respondenter, hvis børn har været udsat for kriminalitet eller ubehageligheder.

Det påvirker folk meget forskelligt, at deres barn har været udsat for vold. Den ene af de to natteravne, hvis børn har været udsat for vold er direkte uenig i udsagnet ”*jeg blev natteravn, fordi det var min opfattelse, at der var meget kriminalitet i Ringsted*”, og mente heller ikke at ”vold/slagsmål” er et stort problem i Ringsted. Den anden respondent er derimod enig i, at ”kriminaliteten i Ringsted” var en vigtig årsag til sit medlemskab, og at ”vold/slagsmål” er et stort problem i Ringsted. Det er umiddelbart interessant, at det ser ud til at være meget individuelt hvor meget egen erfaring påvirker folks opfattelser.

Det er forholdsvis sjældent, at folk selv har erfaring med kriminalitet, der kan være medvirkende til at skabe deres opfattelse af kriminalitetsproblemer. Ved egen erfaring med kriminalitet er der ikke umiddelbart sammenhæng mellem erfaringens tilstedeværelse og holdningen til kriminalitet som problem eller som motivation til at være natteravn. Dette resultat skyldes dog muligvis materialets størrelse, og er derfor forbundet med en del usikkerhed.

7.4 Det sociale aspekt

Socialt samvær har i tidligere undersøgelser været fremhævet som et afgørende aspekt for at være natteravn³⁸. Dette afsnit vil undersøge om det statistiske materiale giver belæg for samme konklusion.

---

³⁷ Enkelte natteravne har en ægtefælle, der også er natteravn. Der er dog ikke tale om, at det er et par, der begge angiver, at deres (samme) barn har været udsat for vold, men 2 forskellige børn

³⁸ ”Natteravner” af Mona Maria Anderson, 1996

7.4.1 Ønske om at møde nye mennesker

Hele 73% af Natteravnene var enige i, at de blev natteravne ”fordi jeg synes det er spændende og interessant at møde nye mennesker”. Lysten til at møde nye mennesker er således en vigtig årsag til medlemskabet for 3 ud af 4 natteravne.

Dette er en overraskende stor andel. Respondenter med en mindre travl hverdag antages at have et større ønske om at møde nye mennesker, end de mere travle medlemmer. 68% af de respondenter, der er i arbejde og 83% af de respondenter, der ikke er i arbejde har således angivet dette som en vigtig årsag til deres medlemskab, men tallene er for usikre til, at der er tale om en videnskabelig sammenhæng.

Ønsket om at ”møde nye mennesker” kan både dække over et ønske om at møde andre natteravne, og et ønske om at møde en masse – primært unge - mennesker på gaden. Operationaliseringen giver ikke mulighed for at se om det primært har været det ene eller andet aspekt, der har været afgørende for den enkelte respondent. Det er min klare opfattelse fra mit feltarbejde, at Natteravnene generelt havde en forventning om, at møde mange unge mennesker på gaden, og at denne kontakt er meget vigtig for dem. Udfra andelen, der angiver mødet med nye mennesker som vigtig årsag til deres medlemskab, sammenholdt med dette indtryk, er det min vurdering, at det primært er mødet med de unge på gaden, der har været udslagsgivende for besvarelsene. Denne tolkning er også mest nærliggende, da kontakten til de unge på gaden er et afgørende element for natteravnens funktion.

Den sociale motivation i denne store gruppe indikerer således ikke et kontaktmæssigt behov, men snarere et overskud til at møde unge mennesker på gaden. Denne måling dækker således over to forskellige sociale kontaktbehov. Den ene skyldes et socialt underskud, og den anden et socialt overskud. Materialet giver ikke mulighed for at foretage denne sondring, men udfra omfanget og fordelingen i gruppen vurderes det, at det er et socialt overskud, der er begrundelsen for den største del af gruppen.

For en mindre del af Natteravnene, er det dog min overbevisning, at de har et udpræget socialt sigte i form af ’adspredelse’ med deres medlemskab. Det er min opfattelse, at disse medlemmer primært er natteravne for hyggens skyld og ikke er særligt opmærksomme. De kan slentre forbi episoder eller unge mennesker, der ser ud til at have brug for hjælp, uden at opdage det. Deres uopmærksomhed skyldes, at de er optaget af interne samtaler i gruppen eller, at de simpelt hen bare ikke er engageret i at observere omgivelserne.

7.4.2 Relationen til andre natteravne

50% af Natteravnene angav, at de kendte en eller flere natteravne i forvejen, men at de ikke havde stiftet nye private forbindelser. 38% møder kun de andre natteravne på vandringer, til bestyrelsesmøder og andre Natteravne-arrangementer, og 10% kendte en eller flere i forvejen, og havde desuden lært en eller flere at kende, som de nu ser privat³⁹.

---

³⁹ Ingen respondenter svarede, at de ingen kendte i forvejen, men at de nu ser en/flere natteravne privat

Kun 10% - svarende til 4 natteravnne - har således stiftet nye private forbindelser. Det er en nærliggende hypotese, at de der har mødt nye private forbindelser, er dem der specielt gerne ville etablere nye private bekendtskaber, dvs. de medlemmer der havde et socialt sigte med deres medlemskab.

75% af de, der rent faktisk stiftede nye private bekendtskaber, har samtidigt angivet, at det at møde nye mennesker var en vigtig årsag til deres medlemskab. Dette svarer til den gennemsnitlige andel for de øvrige natteravnne. Sammensætningen af denne gruppe adskiller sig heller ikke fra den øvrige population med hensyn til køn, alder, ægteskabelig status eller omfanget af lønnet arbejde. Denne gruppe er heller ikke oftere på vandring end gennemsnittet. Materialet viser således ikke umiddelbart nogen sammenhæng mellem, rent faktisk at have stiftet nye private forbindelser, og tilhøre en gruppe med et udpræget socialt motiv.

7.5 Ansvar og gæld til samfundet

7.5.1 Ansvar for lokalsamfund

88% af Natteravnene angiver ”ansvaret for sit lokalsamfund” som en vigtig årsag til at være natteravn. Det er således den årsag, som flest natteravnne angiver som vigtig. Det er bemærkelsesværdigt, at dette er vigtigere for flere medlemmer end fx ”egne børn i byen nu eller snart”. Enten er en udpræget ansvarsfølelse meget karakteristisk for netop den type mennesker, der engagerer sig i frivilligt arbejde, eller også er det en vigtig egenskab at signalere man har.

Det er utvivlsomt, at en del af Natteravnene virkelig er en gruppe af meget ansvarsbevidste mennesker, der er meget engageret i at yde en indsats for andre⁴⁰.

Nogle gange kan folk imidlertid blive præsenteret for en svarmulighed, som de ikke selv ville være kommet på, hvis de frit skulle svare uden forudgående svarmuligheder. Det er langt fra sikkert, at 88% af Natteravnene ville have angivet ”ansvaret for sit lokalsamfund” som en vigtig årsag til deres medlemskab, hvis de selv skulle skabe en liste over årsager efter egen vurdering. Spørgeteknikken kan således være en årsag til, at så mange respondenter har svaret bekræftende på dette spørgsmål.

Materialet viser ingen sammenhæng mellem angivelse af ansvarsfølelse for lokalsamfundet og vandringsaktivitet. Det er således ikke umiddelbart tilfældet, at følelsen af en større social pligt betyder, at disse respondenter oftere er ude at vandre som natteravn.

I et forsøg på at ’teste’ om de, der angiver ”ansvar for lokalsamfundet” som en vigtig årsag, reelt er mere ansvarlige end de, der ikke angiver dette som en vigtig årsag, opstilles en hypotese om, at de der kan betragtes som ’reelt ansvarsfulde’, er de natteravnne der også laver/har lavet andet frivilligt arbejde. Ud fra denne test kan respondenternes egen angivelse af ansvarsfølelse ikke bruges til vurdering af om ansvarsfølelsen er reel. Ved at sammenholde respondenter, der angiver ansvarlighed som en vigtig årsag, med respondenter, der på nuværende tidspunkt laver *eller* tidligere har lavet andet frivilligt arbejde, ses absolut ingen sammenhæng med egen

---

⁴⁰ Jf. afsnit 6

årsagsangivelse. Hvor samtlige respondenter, der ikke angiver "ansvar for lokalsamfundet" som vigtig årsag, laver *eller* har lavet andet frivilligt arbejde, gælder dette for 77% af de, der angiver ansvarlighed som en vigtig begrundelse for deres engagement i Natteravnene. Hvis målet for ansvarlighed, er et 'generelt engagement i frivilligt arbejde' er egen angivelse ikke et brugbart mål for reel ansvarlighed.

Selvom egen angivelse af 'ansvarlighed som årsag' ikke tjener som mål for den reelle ansvarlighed, er Natteravnene en gruppe af mennesker, der påtager sig et socialt ansvar. 78% af Natteravnene er, eller har været engageret i andet frivilligt arbejde. Der er således tale om mennesker, der udviser en høj grad af ansvarlighed, og det kan derfor godt konkluderes, at 'ansvarlighed' generelt er et moment for at melde sig til et frivilligt stykke arbejde – også som natteravn⁴¹.

7.5.2 Altruisme - til gavn for andre mennesker

75% angav, at en vigtig årsag til, at de havde meldt sig som natteravn var, at de havde "*tid tilovers som de gerne ville bruge til gavn for andre mennesker*". Denne begrundelse er således en kombination af, at have tid tilovers *og* gerne ville bruge denne til gavn for andre mennesker. Det er derfor både et aspekt af overskudstid og et ønske om at ville være til gavn.

Det er umiddelbart nærliggende at antage, at de der arbejder mindst, eller ingen familie har, er dem med mest tid tilovers. Kun 10% af Natteravnene er uden arbejde *og* har ingen hjemmeboende børn⁴². Det er således en meget lille andel af Natteravnene, som kan antages at have *meget* tid tilovers efter denne målestok. Det generelle begrundelse er således ikke umiddelbart en masse tid, som de ikke ved hvad de skal bruge til og derfor har engageret sig som natteravn.

Det primære aspekt må således være et ønske om at være til gavn. Diskussionen og konklusionen ovenfor med hensyn til angivelse af ansvarlighed, er ligeledes relevant i denne sammenhæng. Det kan både skabe identitet at være til gavn, *og* at signalere, at man er en person, der har denne positive egenskab. Det er tidligere i rapporten fremgået, at en stor del af Natteravnene havde en forventning om, at der ville være mange unge mennesker, der havde brug for deres hjælp, og at dette var en vigtig årsag til deres medlemskab. Dette korresponderer fint med begrundelsen om at ville være til gavn.

Ud fra antagelsen om, at de natteravne, det oprindeligt ligger på sinde at hjælpe andre mennesker, på nuværende tidspunkt eller tidligere har lavet andet frivilligt arbejde, kan en tilsvarende test gennemføres. Materialet viser imidlertid heller ingen sammenhæng mellem egen angivelse af altruisme som begrundelse og nuværende eller tidligere frivilligt arbejde. Det er fremgået tidligere i rapporten, at 78% af Natteravnene nu eller tidligere har lavet andet frivilligt arbejde. Altruisme er, ligesom ansvarlighed, helt sikkert en vigtig begrundelse for at være natteravn, men materialet indikerer igen, at det ikke er respondenternes egen angivelse, der er udtryk for hvem, der har denne motivation.

---

⁴¹ Dog fortsat med det forbehold, der følger af undersøgelsens objekt-bortfald

⁴² Hjemmeboende børn vurderet ud fra kriterierne "børn på 20 år eller derunder", samt "gift/samboende" generelt eller "enlig kvinde"

7.6 Skabelse af identitet

Det skaber identitet at signalere overskud. Ved at engagere sig i frivilligt arbejde, signalerer folk overskud, hvilket giver prestige. Ved at udføre et stykke frivilligt arbejde som fx natteravn, fortæller man indirekte omgivelserne, at man er et overskudsmenneske. Medlemskab af en forening giver desuden en fællesskabsfølelse. Følelsen af at tilhøre en gruppe, styrker folks identitet, da gruppetilhørsforholdet er udtryk for accept af personen. Hertil kommer, at det giver en positiv selvfølelse at hjælpe andre, hvilket igen skaber identitet.

Medlemskab af en forening som Natteravnene må forventes at tilføre medlemmerne identitet. Materialer er imidlertid ikke i stand til belyse om, dette har betydning for at melde sig som natteravn, og det vil derfor ikke være muligt at vurdere dette aspekt i undersøgelsen.

7.7 Sammenfatning

Materialet viser, at ”ansvaret for sit lokalsamfund⁴³” er den vigtigste årsag til at være natteravn. Herefter følger ”tid tilovers til gavn for andre mennesker⁴⁴”, ”at møde nye mennesker⁴⁵”, ”egne børn/børnebørn i byen nu eller snart⁴⁶”, ”forventningen om utrygge unge på gaden⁴⁷”, ”forventningen om påvirkede unge, der har brug for hjælp⁴⁸”, og på sidstepladsen ”kriminaliteten i Ringsted⁴⁹”.

Det er således i højere grad ”ansvar og gæld til samfundet” og ”et socialt aspekt”, der er afgørende for at melde sig ind i en forening som Natteravnene, hvor ”kriminalitet og utryghed i samfundet”, har mindst indflydelse.

Det er overraskende, at ”egne børn/børnebørn i byen nu eller snart” ikke ligger øverst på listen, da Natteravnene i høj grad består af forældre til børn, som går i byen eller snart begynder at gå i byen.

Materialet viser umiddelbart ingen sammenhæng mellem egen eller omgivelseres udsættelse for kriminalitet – primært vold, og holdningen til kriminalitet som begrundelse for at være natteravn. Dette resultat skyldes muligvis materialets størrelse og er derfor forbundet med en del usikkerhed.

Der ses imidlertid en stærk positiv sammenhæng mellem graden af Natteravnenes egen utryghed og forventningen om ”mange utrygge unge”, og denne sammenhæng antages at være en afgørende årsag til at blive natteravne.

---

⁴³ 88% var enige i denne begrundelse

⁴⁴ 75% var enige i denne begrundelse

⁴⁵ 73% var enige i denne begrundelse

⁴⁶ 70% var enige i denne begrundelse

⁴⁷ 63% var enige i denne begrundelse

⁴⁸ 53% var enige i denne begrundelse

⁴⁹ 43% var enige i denne begrundelse

Det er rapportens vurdering, at det sociale aspekt, der motiverer majoriteten af medlemmerne til at være natteravnne, udspringer af et ”socialt overskud” og kun for en mindre gruppe er begrundet i et ”socialt underskud”.

8. Natteravnenes funktion

8.1 Uformel social kontrol

Social kontrol eksisterer i alle samfund, og skal beskytte majoritetens normer og værdier, dvs. en fælles standard for hvad der er rigtig og forkert adfærd⁵⁰.

Der sondres mellem forskellige typer af social kontrol. Den mest afgørende sondring foretages mellem formel og uformel social kontrol. Formel social kontrol udgøres af samfundets legitimeret magtudøvelse, fx politiets og domstolenes fuldbyrdelse af lovgivningen. Sanktionerne vil således være bøde og straf. Denne form for social kontrol er bevidst, idet kriminalisering af adfærd er udtryk for ’fællesmoralen’ i det moderne samfund.

Den uformelle sociale kontrol udøves af personens venner, bekendte, familie og almindelige forbipasserende. Sanktionerne på manglende overholdelse af normer og værdier er fx bebrejdelser, ryste på hovedet, etc. Denne form for social kontrol foregår som regel mindre bevidst, og kan fungere fordi mennesket gerne vil accepteres af det omgivende samfund – uformel kontrol er mest effektiv, når den udøves af personens inderkreds, dvs. at nære venner i højere grad vil kunne udøve uformel social kontrol end fjerne bekendte, da deres misbilligelse har mindre magt.

Udover formel og uformel, sondres desuden mellem primær- og sekundær social kontrol. Den primære kontrol er den, der udøves af mennesker i personens inderkreds, dvs. mennesker, som personen kender personligt. Den sekundære kontrol kan udøves af en tilfældig forbipasserende. Det afgørende for sidstnævnte type er således ikke et personlige kendskab, men alene tilstedeværelsen af et andet menneske, som observerer personens adfærd.

En sidste sondring, der er relevant for denne undersøgelse, er sondringen mellem præventiv og reaktiv kontrol. Den præventive kontrol tilsigter, at forebygge en adfærd, således at denne ikke opstår, hvor den reaktive kontrol tilsigter at bringe en allerede iværksat adfærd til ophør.

Primær præventiv uformel social kontrol er den mest effektive – sekundær reaktiv formel kontrol den mindst effektive.

Natteravnene må karakteriseres som *sekundær præventiv uformel social kontrol*, men omfatter også elementer af formel social kontrol.

---

⁵⁰ Horwitz, side 1

Natteravnene kan karakteriseres som *uformal* social kontrol, idet de er en gruppe af frivillige almindelige voksne, der går rundt på gaden om natten for at øge trygheden for de unge. Natteravnene anvender synlighed og samtale som social kontrol.

Et element af formel kontrol er dog deres ”uniformering”. De ens gule jakker signalerer formel legitimering. Herudover er der dog ingen signalering af overmagt. Natteravnene går primært i grupper af 3 personer, hvilket er bevidst valgt netop for ikke at signalere massiv formel magt.

Natteravnene udgør en *præventiv* social kontrol, idet de for at skabe tryghed for de unge, ved deres tilstedeværelse vil forebygge kriminalitet og utryghed⁵¹.

Den social kontrol er *sekundær*, idet den enkelte natteravn kan udskiftes, da det afgørende ikke er den enkelte personligt, men alene tilstedeværelsen af en voksen person. Natteravnene har ofte kendskab til mange af de unge gennem deres job, andet frivilligt arbejde eller egne børn. Desuden er Ringsted en mellemstor provinsby, hvor folk ofte kan genkende hinanden på gaden. Dette vil derfor i nogle tilfælde kunne give et element af primær social kontrol.

Et koncept som Natteravnene kan sammenlignes med ”7-eleven eksemplet” i Flemming Balvig’s ”Kriminalitet og social kontrol”, side 84. Eksemplet illustrerer effekten af uformel social kontrol. 7-eleven butikkerne havde været plaget af mange røverier og lavede derfor et forsøg med gratis kaffe til chauffører, som de kunne indtage ved et siddearrangement i butikken. Desuden blev der etableret flere andre tiltag fx fjernelse af reklamer i vinduerne, således at der blev et godt ind- og udsyn til/fra butikken. Alene tilstedeværelsen af mennesker i butikken reducerede antallet af røverier betydeligt, og illustrerer effekten af sekundær præventiv uformel social kontrol.

8.1.1 Rollesplittelse og pseudo-politi?

Natteravnene er i en tidligere undersøgelse blevet kritiseret for at agere som politiets forlænget arm med en udpræget ”kontrol-iver”⁵².

Denne påstand kan ikke bekræftes af mine feltobservationer. Under indsamlingen af materialet til denne undersøgelse har jeg blandt andet fulgt Natteravnene på 10 vandringer. I denne, og andre forbindelser, har jeg gennemført adskillige ustrukturerede interviews med medlemmerne, samt observeret deres adfærd på gaden. Ikke en eneste gang har jeg hørt en natteravn give udtryk for ”kontrol-iver”. Mine observationer giver snarere det modsatte indtryk nemlig, at en del natteravne er forholdsvist uopmærksomme på de situationer, der udspiller sig på gaden. Herudover er det heller ikke mit indtryk, at de unge har denne indstilling til Natteravnene. Jeg har flere gange været vidne til, at unge af begge køn har rost dem for deres indsats, fx 2 piger i midten af 20’erne, der stoppede dem for at rose dem for deres ”*prisværdige indsats med at passe på os på trods af regnvejret*”, eller en lettere beruset glad ung mand, der kom løbende fra det modsatte fortov og sagde, at ”*han havde hørt meget om dem og blev nødt til at trykke dem i hånden*”. Jeg tror ikke de unge ville reagere sådan, hvis de følte sig kontrolleret af Natteravnene. De få gange jeg har overværet, at der var

---

⁵¹ Balvig, Kriminalitet og social kontrol, side 77

⁵² ”Natteravnene, flanører eller kontrollører?”, Wenche Blomberg, 1993

optræk til ballade blandt unge, har Natteravnene hver gang holdt sig passivt og observerende på afstand.

8.2 Natteravnens formål

Natteravnens formål er, at ”*medvirke til at skabe større lokal tryghed, med blandt andet mindre vold, hærværk og kriminalitet til følge*”⁵³. Tryghed er således det overordnede mål, hvor forebyggelse af kriminalitet er en del heraf.

Foreningen har således både et omsorgsmæssigt sigte og et kriminalpræventivt formål. Midlerne til opnåelse af formålet er alene synlighed og tilgængelighed.

Der kan sondres mellem objektiv tryghed, dvs. reel og faktisk tryghed og en subjektiv tryghed, dvs. troen på at være mere tryk. Det er muligt, at de unge *føler* sig mere trygge ved Natteravnens tilstedeværelse, uden at nattelivet *reelt* er mere trygt. Der kan sagtens være tale om såvel subjektiv som objektiv tryghed. Den subjektive tryghed kan udmærket have en funktion selvom den ikke udspringer af objektiv tryghed. Det er fx muligt, at der ikke er særligt utrygt på gaden om natten, men at de unge fejlagtigt tror dette. Selvom Natteravnene ikke øger den objektive tryghed i et forholdsvist trygt natteliv, kan den unge alligevel føle sig mere tryk. Sondringen er derfor ikke så vigtig i vurderingen af Natteravnens tryghedsskabende funktion, at den vil blive opretholdt i analysen.

8.3 Natteravnens tryghedsskabende funktion

8.3.1 Ringstedprojektet

De unges mening om Natteravnene er ikke direkte anvendelig i vurderingen af Natteravnens funktion, men holdningen blandt de unge er en indikator for, om de udfylder en funktion. Hvis de unge er glade for, at Natteravnene er på gaden, må det formodes, at de i en eller anden grad har en funktion for dem.

I september 2001 påbegyndtes Ringstedprojektet, som er en meget omfattende undersøgelse af sammenhængen mellem unges livsstil og deres forbrug af rusmidler i Ringsted Kommune. Undersøgelsen er lavet af professor, dr.jur. Flemming Balvig ved Københavns Universitet og omfatter alle unge mellem 11 og 24 år i kommunen. De unge er i denne undersøgelse blandt andet blevet spurgt om de har *hørt* om Natteravnene, om de selv har *set* dem og hvad de synes om dem⁵⁴. Denne undersøgelse belyser således ikke direkte hvorvidt de unge føler sig mere trygge ved at færdes på gaden ved Natteravnens tilstedeværelse. Undersøgelsen kan derfor ikke direkte bruges

---

⁵³ ”Vedtægter for Natteravn”, Natteravnens Landssekretariat

⁵⁴ Ringstedprojektets hjemmeside: www.ringstedprojektet.dk

til at fortælle om Natteravnene har en tryghedsskabende og/eller kriminalitetsforebyggende effekt for de unge. Derimod kan den bruges til at belyse Natteravnenes synlighed, som er udgangspunktet for den tryghedsskabende effekt, samt deres generelle grad af positivitet⁵⁵.

62% af de unge i Ringsted Kommune har *hørt* om Natteravnene. De unges kendskab til Natteravnene afhænger af i hvilken del af Ringsted de bor, samt hvilken alder de har. Natteravnene er således mest kendt blandt de 18-20-årige i Ringsted by.

En stor andel af de unge har hørt om Natteravnene, men det er betydeligt færre, der selv har *set* dem. Det er således "kun" 30% af de unge, der selv har set dem minimum én gang. Kun 12% har set dem 3 eller flere gange. Det er bemærkelsesværdigt, at de fleste unge har hørt om Natteravnene uden selv at have set dem. Det er således lykkedes for Natteravnene at blive "kendte" blandt de unge, selvom de færreste rent faktisk selv har set dem. Natteravnenes formål er som nævnt at skabe tryghed gennem synlighed. Et ½ år efter opstart er det lykkedes for dem, at være synlige for 18% af de unge 1-2 gange og for 12% af de unge 3 gange eller mere. En lille gruppe af unge⁵⁶ angiver, at de fester "flere gange om ugen". I denne gruppe har 70% set Natteravnene mindst én gang. Såfremt "flere gange om ugen" tolkes som 2 gange pr. uge, svarer dette til 52 fester/byture inden for ½ år. Det lyder umiddelbart godt, at 70% af de unge der fester mest har set Natteravnene, men da undersøgelsen kun giver mulighed for at rubricere i kategorierne "1-2 gange" og "3 gange eller mere" giver det ikke noget reelt billede af hvor synlige Natteravnene er.

For at kunne skabe tryghed skal Natteravnene ses "jævnligt", når de unge er i byen. Det er svært at vurdere hvad der kan betegnes som "jævnligt". Det er min vurdering, at den unge skal have set Natteravnene mindst 1 ud af 3 gange han/hun er i byen, før det kan betegnes som "jævnligt". Ringstedprojektets undersøgelse sonderer ikke mellem at "gå i byen" og "til fester". Da opgørelsen både omfatter andelen af unge, der går i byen og til andre fester, der primært foregår i private hjem, er det ikke muligt at se hvor ofte de unge er i byen og dermed har mulighed for at se Natteravnene. Det er imidlertid min erfaring fra samtaler med unge i nattelivet, at de ofte starter til en privat fest, men går videre i byen bagefter. Af mangel på konkret viden om hvor ofte de unge kun har været til en fest uden efterfølgende bytur, anvendes angivelsen "i byen eller til fester" som udtryk for, at den unge har været *i byen*.

Unge, der går *i byen* ca. en gang pr. uge, skal udfra ovenstående kriterier have set Natteravnene 8-9 gange på et halvt år. Ringstedprojektets undersøgelse angiver ikke det præcise antal gange den unge har set Natteravnene, og det er således ikke muligt at aflæse, om der overhovedet er unge, der har set Natteravnene 8-9 gange. Kategorien "set Natteravnene 3 gange eller flere" må derfor anvendes, selvom dette giver et usikkert billede, da yderst få unge antages at have set Natteravnene 8-9 gange. Unge, der går i byen ca. 1 gang pr. måned skal således have set Natteravnene 2 gange. Ved krydsning af hvor ofte de unge går i byen, og antal gange de har set Natteravnene, er det muligt at se i hvor høj grad Natteravnene opfylder ovenstående krav til synlighed.

---

⁵⁵ Natteravnene havde på undersøgelsestidspunktet været på gaden i ½ år

⁵⁶ 7% af de adspurgte mellem 16 og 24 år

Tabel 8.3.2 - Sammenhængen mellem hvor hyppigt de unge går til fester/i byen og hvor ofte de har set Natteravnene

	Ikke set dem	Set dem 1-2 gange	Set dem 3 gange eller flere	Ikke udfyldt skemaet	Total ⁵⁷
I byen ca. 1 gang pr. uge ⁵⁸	46%	26%	27%	1%	100% (810)
I byen ca. 1 gang pr. måned ⁵⁹	71%	21%	7%	0%	99% (528)
Ikke i byen inden for det sidste år	91%	8%	1%	0%	100% (95)

Kilde: Tabellen er udarbejdet på baggrund af specialkørsel, jf. vedlagte Bilag B

Af tabellen ses, at 27% af de unge, der går i byen ca. 1 gang om ugen har set Natteravnene 3 gange eller flere, og i alt 28% af de unge, der går i byen ca. 1 gang om måneden har set Natteravnene minimum én gang. 'Synlighedskravet' er således opfyldt hos ca. 27% af de unge, der går i byen 1 gang om ugen og hos 28% af de unge, der går i byen ca. 1 gang om måneden. Samlet betyder dette således, at Natteravnene kun kan siges at ses "jævnligt" af mindre end en tredjedel af de unge, også når der er taget højde for deres by-aktivitet. For 7% af de unge, der går i byen ca. 1 gang om måneden, kan Natteravnene helt sikkert siges at være synlige.

Logisk nok er det igen de unge, der bor i den del af Ringsted, hvor Natteravnene primært vandrer, der oftest har set dem, men selv her er det "kun" godt og vel 1/3 af de unge. Der er stor forskel på hvilken aldersgruppe, der er tale om. 46% af de 17-20-årige har set Natteravnene, hvor det kun er tilfældet for 12% af de 11-12-årige. Dette er en logisk konsekvens, da ingen af de 12-årige angiver at have været på værtshus/diskotek inden for de sidste 12 måneder. Der er en svag tendens til, at drengene har set Natteravnene en lille smule oftere end pigerne, hvilket ligeledes kan forklares med deres hyppighed i byen om natten⁶⁰.

Ringstedprojektets undersøgelse viser desuden, at de unge er meget positivt stemt over for Natteravnene. Hvad denne positivitet nærmere består i, kan derimod ikke udledes af undersøgelsen. Det er således ikke til at vide, om deres positivitet skyldes, at de synes Natteravnene er flinke, ser rare ud eller rent faktisk bevirker, at de føler sig mere trygge på gaden. 37% af de unge har svaret, at de synes, at det er "rigtigt godt", at Natteravnene er der. 23% svarede, at det var "ok". I alt har således 60% af de adspurgte svaret, at de er positivt stemt over for Natteravnene. 13% var "lige glade" og 25% havde ingen mening. Kun 2% sagde direkte, at de ikke bryder sig om Natteravnene. Den gruppe, der "ingen mening" havde skyldtes dog fortrinsvist, at de ikke tidligere havde hørt om, eller set Natteravnene. 36% havde tidligere i undersøgelsen svaret, at de ikke havde kendskab til Natteravnene. Det er således interessant, at flere unge har en mening om et koncept, som de tidligere i undersøgelsen sagde, at de ikke havde hørt om. Forklaringen er imidlertid, at flere af de unge fik fortalt om Natteravnene i forbindelse med udfyldelsen af skemaet og på denne baggrund forholdt sig til spørgsmålet. Rapporten laver en opdeling af materialet, hvor andelen "uden mening" holdes uden for frekvensfordelingen. Disse tal vil ikke blive anvendt i denne

⁵⁷ I alt 1.439 unge mellem 16 og 24 år. 6 personer har ikke udfyldt skemaet

⁵⁸ Kategorierne "flere gange om ugen", "en gang om ugen" og "2-3 gange om måneden" er lagt sammen

⁵⁹ Kategorierne "højst en gang om måneden" og "mindre end én gang om måneden" er lagt sammen

⁶⁰ Ringstedprojektets publikation fra august 2002, tabel 2

opgave, da Natteravnenes ”middel” til tryghed netop er synlighed. De unge, der ikke har en mening, fordi de ikke har hørt om eller set Natteravnene, er således også relevante for denne opgave.

Det gælder ligeledes her, at alder har en indflydelse på deres holdning. Af alle adspurgte er 72% af de 17-20-årige og 76% af de 21-24-årige således positivt stemt over for Natteravnene. Jo yngre respondenter er, des mindre er andelen af positive tilkendegivelser og des større er andelen ”uden mening”. Dette er en logisk konsekvens af, at denne gruppe går mindst i byen og dermed har mindst sandsynlighed for selv at møde Natteravnene eller kende andre, der har set Natteravnene og fortalt om dem.

Undersøgelsen viser en tendens til, at de etniske unge er mindre positivt stemt over for Natteravnene end de danske unge. Hvor kun 2% af de danske unge svarede, at de ”ikke bryder sig om det”, var denne andel 4% for de etniske unge. Tallene er små for begge grupper, men viser dog en tendens.

De unges holdning til Natteravnene afhænger interessant nok ikke synderligt af om de har set dem eller ikke. Undersøgelsen viser, at det er lykkedes foreningen at få et godt ry og udbredt kendskab selv om, at det kun er de færreste, der selv har set dem.

Herudover viser undersøgelsen, at unge med problemer er lidt mindre positive overfor Natteravnene end velfungerende unge. Dette er der ikke noget overraskende i, da det måske netop er denne gruppe af unge, der kunne forventes at skabe utryghed for de andre unge.

Konklusionen er således, at størstedelen af de unge er meget positivt stemt over for Natteravnene, men at de med fordel kan arbejde på at forbedre deres synlighed.

Natteravnene kunne forbedre deres synlighed ved at vandre mere koncentreret i de områder, hvor der er flest unge på gaden, udvide vandringsperioden eller sætte 2 hold på gaden samtidigt. Det vil være problematisk for en frivillig forening som Natteravnene, at sætte 2 hold på vandring ad gangen. Foreningens medlemstal er forholdsvist højt, Ringsteds størrelse taget i betragtning. Det vil være svært for foreningen at engagere og fastholde en større medlemskreds. Dobbelt bemanning vil kræve, at alle medlemmer vandrer dobbelt så ofte, eller at medlemsantallet øges betragteligt. Det er urealistisk at forestille sig, at det skulle være muligt at sætte 2 hold på pr. nat med mindre de mindre aktive medlemmer kan motiveres til at øge vandringsaktiviteten⁶¹. På mine vandringer med Natteravnene, er de ofte gået bagom ”Hovedstrøget” og dermed gået en del af tiden i fuldstændigt øde områder. Dette kan nogle gange have sin berettigelse, da det er hensigtsmæssigt at holde øje med tomme parkeringspladser o. lign. I andre tilfælde har det derimod virket uhensigtsmæssigt, idet der er blevet brugt en del tid på at gå ad villavejene. Al den tid Natteravnene går rundt på villavejene, bliver de stort set ikke set af nogle unge. Det er meget sjældent, at de møder en eneste person på disse steder. Ved at koncentrere turene, hvor der er flere mennesker, ville de øge deres synlighed betydeligt. Ligeledes ville de med fordel kunne udvide vandringsperioden med en halv time på hver side, dvs. fra 00:30 til 05:30 i stedet for 01:00 til 05:00. Problemet med dette er imidlertid, at det ville ”slide” yderligere på medlemmerne, som muligvis ville være mere tilbøjelige til at springe fra.

---

⁶¹ Jf. afsnit 9.1.1 senere i rapporten

8.3.2 Logbogen

Natteravnens mest synlige funktion er, at holde øje med og hjælpe unge, der er blevet forberuset til at tage vare på sig selv. Det drejer sig ofte om unge, der sidder og sover på en trappesten og ikke kan overskue at få bragt sig selv hjem. Det kan også være unge, der er blevet dårlige. Disse unge sidder ofte alene uden opsyn fra venner eller bekendte.

Natteravnene fører efter hver vandring deres oplevelser ind i en såkaldt "logbog". Natteravnens logbog er meget sparsom på beskrivelser af episoder og hændelser. I det omfang unge er blevet kontaktet eller hjulpet, er dette ofte kun anført kort uden nærmere angivelse af omstændighederne. Logbogen giver dog mulighed for, at få et indtryk af omfanget af unge, der er blevet hjulpet af Natteravnene.

Inden for det første år har Natteravnene registreret 5 episoder med slagsmål, hvor de er stoppet op og har observeret på afstand. I 2 af tilfældene fik dette parterne til at gå hver til sit, og i de resterende tilfælde måtte Natteravnene ringe efter politiet. Jeg observerede selv en af episoderne. *"Foran et lokalt diskotek stod to unge mænd af anden etnisk oprindelse og skændtes med en voksen dansk kvinde. Natteravnene stoppede op 2-3 meter fra episoden og observerede situationen uden at blande sig. Situationen udviklede sig ikke yderligere, idet den ene af de to unge trak den anden væk. Jeg havde en klar fornemmelse af, at Natteravnene havde en positiv indvirkning på situationen, da jeg kunne se, at drengene var opmærksomme på, at Natteravnene var kommet til stede".*

Logbogen indeholder desuden enkelte episoder, hvor utrygge, men ædru, unge er blevet fulgt fra et sted i byen til en andet, eller hvor Natteravnene har hjulpet folk, der er faldet, væltet på cykel eller lignende.

Herudover er beskrevet 18 tilfælde af fulde unge mennesker, der har sat/lagt sig til at sove på trappesten, bænke eller lignende, og som Natteravnene har vækket og hjulpet hjem – enten ved at følge personen eller ved at skaffe en taxa. Jeg har selv overværet én situation, hvor en meget fuld ung mand blev hjulpet hjem. *På trappen til en lokal beværtning sad en ung mand. Han var meget fuld og så ud til at have det skidt. Den ene af Natteravnene præsenterede sig og spurgte om han havde brug for hjælp. Den unge mand forsøgte at rejse sig fra trappen og gå ned ad gaden. Han kunne dårligt stå på benene og væltede ind i butiksruderne. Natteravnen spurgte hvor han boede. Han var for fuld til at svare, men en af de tilstedeværende andre unge fortalte hvor han boede. Natteravnene tog manden under armen i hver sin side og hankede op i ham. Pludselig fik han revet sig løs og sejlede ud på gaden og ind i en butiksrude på modsatte side af gaden. Natteravnene tog nu godt fat i ham og nærmest bar ham. Han var tydeligvis meget svimmel og bad flere gange Natteravnene om at stoppe op. Det så hele tiden ud som om han ville kaste op, men dette skete mærkeligt nok ikke. På trods af det ubehagelige ved situationen, snakkede den ene af Natteravnene hele tiden til ham - lavede lidt fis med ham osv. På det lokale torv passerede Natteravnene nogle andre unge, der morede sig over situationen og grinende råbte: "Se, der er én der er gået i Natteravnens fælde". Natteravnene slæbte den unge mand hjem og lagde ham i entreen – så var han i hvert fald inden i varmen, mens han måtte vente på, at hans kæresten kom hjem.*

Samlet har der således været omkring 30 tilfælde på det første år, hvor Natteravnene har hjulpet unge mennesker på den ene eller anden måde. Det er umiddelbart ikke særligt mange, men logbogen viser, at der er et behov for opsyn og hjælp til unge, der har sat eller lagt sig til at sove udenfor på gaden. Det kan være meget farligt, hvis en beruset person får lov til at ligge og sove ude

- specielt om vinteren. Det er således en ganske vigtig funktion Natteravnene udfylder, selvom det ikke er så ofte der er brug for den. At Natteravnene har en funktion på dette område fik jeg bekræftet, da jeg overhørte bestyreren af en lokal beværtning rose Natteravnene og fortælle, at *”de klart kunne mærke forskel fra før Natteravnene kom på gaden til nu, da der ikke længere er unge mennesker, der hænger eller ligger uden for beværtningen og er for fulde til at tage vare på sig selv”*.

8.3.3 Feltobservationer og interviews med de unge.

Det statistiske materiale er ikke i stand til, at belyse interne fraktioner i foreningen. Dette ville kræve en større population og et mere omfattende spørgeskema. På baggrund af mine feltobservationer er det dog min opfattelse, at Natteravnene kan rubriceres i to overordnede grupper med et meget forskelligt indtryk til følge. Den største gruppe, som jeg vil karakterisere som ”engageret ildsjæle og forældre”, er meget meget opmærksomme på de ting, der sker på gaden og de unge, der ser ud til at have brug for hjælp. Den anden gruppe, som jeg vil karakterisere som ”ensomme med socialt sigte” er en noget mindre gruppe, som giver et indtryk af at være natteravn for møde nogle nye mennesker og hygge sig lidt. Denne gruppe er nærmest uopmærksomme, og deres fokus er rettet mod en privat samtale - eller ingenting. De kan slentre forbi unge, der ser ud til at være meget påvirkede, uden at observere det eller spørge til deres tilstand. Graden af engagement og bevågenhed varierer således meget. Tilsvarende er der stor forskel på gruppernes kropsholdning og attitude på vandringerne. Mens den sidstnævnte gruppe slentrer dvask af sted med hænderne i lommen og signalerer uopmærksomhed og afstand, er den anden gruppe rank i deres holdning, og udstråler imødekommende og udadventt bevågenhed. Denne forskel resulterer logisk nok i en meget forskellig grad af kontakt til de unge på gaden.

Under mine vandringer med Natteravnene har jeg gentagne gange overværet de unges positive henvendelser til Natteravnene. Jeg har dog også observeret unge, der har gjort lidt grin med Natteravnene, men det er kun få gange jeg har observeret en direkte negativ adfærd.

Ved flere lejligheder har jeg overværet situationer, hvor unge i grupper er kommet hen til Natteravnene og bedt om bolcher eller kondomer. Dette sker altid under muntre forhold, hvor de unge som regel ”tigger” om flere – ofte kondomer - under meget larm og latter. Nogle af de unge synes måske det er lidt pinligt og holder afstand til situationen med larm. I nogle situationer får man det indtryk, at de unge ”malker” Natteravnene for forsyninger. Man kunne fristes til at sige, at de bliver betragtet som gratis slik- og gummiautomater. På den ene side giver dette indtryk af, at de unge betragter Natteravnene som lidt latterlige, hvor man altid kan få et bolche, men selvom nogle unge muligvis griner lidt ad Natteravnene, er det i hvert fald med til at fjerne eventuelle fordomme om Natteravnene som kontrollanter, hvilket betyder, at de vil være trygge ved at henvende sig til dem, hvis de fik problemer. Derimod gavner disse situationer ikke de unges respekt for Natteravnene. Sammensætningen af holdet, og dermed det samlede indtryk af gruppen, har dog stor indflydelse på de unges opfattelse af – og kontakt til Natteravnene.

Jeg har talt med flere af de unge i Ringsteds natteliv. Generelt er de meget positivt stemt over for Natteravnene, og flere af dem har set eller hørt om episoder, hvor de har hjulpet nogle berusede unge.

To piger fortalte, at de havde set Natteravnene et par gange, blandt andet en gang, hvor *”de havde hjulpet en af deres venner - en ung mand, der havde siddet ved togstationen og været meget fuld”*. Pigerne kunne ikke få fat i nogen, der kunne hente ham, og havde ikke vidst hvad de skulle gøre med ham. De var meget glade for, at Natteravnene var kommet og havde fulgt ham til politiet. De roste Natteravnene meget, men *”de syntes godt de kunne være noget mere på gaden, men var overrasket om, at de var gået helt ned omkring togstationen på deres rute”*. En anden pige kunne fortælle, at hun havde set Natteravnene massere af gange. Hun syntes de var utrolig flinke og imødekommende. Hun havde set dem hjælpe en meget fuld ung mand med at få fat i en taxa. Hun var meget positiv, men syntes også godt der kunne være endnu flere. Hun fortalte, at de tit fik sig en snak og nogle bolcher. Hun havde ikke selv haft brug for dem, men var sikker på, at hun kunne gå hen til dem og bede dem følge hende hjem, hvis hun fik brug for det. Hendes mor havde snakket om, at hun ville være Natteravn, og det syntes hun var helt fint.

En anden gang overværede jeg 2 piger i midten af 20'erne, der stoppede Natteravnene for at rose dem for deres *”prisværdige indsats med at passe på os på trods af regnvejret”*, samt en lettere beruset glad ung mand, der kom løbende fra det modsatte fortov og sagde, at *”han havde hørt meget om dem og blev nødt til at trykke dem i hånden”*.

Ikke alle unge er dog lige begejstrede for Natteravnene. Under en vandring observerede jeg en bil, der passerede med nogle unge i. Fyren i passagersiden gav Natteravnene *”fingeren”*, da de kørte forbi. Det så ikke ud som om der var nogle af Natteravnene, der bemærkede det. Under en anden vandring mødte Natteravnene en ung andengenerationsindvandrer, der i en nedladende tone og attitude lavede fis med en Natteravn. Den ene af Natteravnene havde henvendt sig til ham med en munter kommentar, hvilket han tydeligvis syntes var latterligt. Han svarede med latterliggørelse i tonen, og virkede en smule provokerende. Den unges opførsel prellede dog af på natteravn, muligvis fordi denne attitude ikke blev opfattet.

Enkelte gange har jeg overhørt unge udtrykke en vis skuffelse over Natteravnene. I forbindelse med sidste skoledag⁶² kom en dreng hen og spurgte Natteravnene hvad de ville gøre, hvis der blev slåskamp. Natteravnene svarede, at de ikke måtte gribe ind, da det var politiets opgave. Den unge gav udtryk for, at han syntes de var for passive. Jeg er stødt på kommentaren om, at *”de alligevel ikke griber ind”* flere gange. Det er som om de unge er skuffede over, at natteravnene ikke *”hjælper”*, hvis der sker noget. Der er måske nogle af de unge, som har den fejlagtige opfattelse, at Natteravnene fysisk skal hjælpe dem, hvis der sker noget. På den anden side må denne frustration samtidigt betyde, at de unge ikke opfatter Natteravnene som et *”pseudo-politi”* eller sladrende spioner, som en tidligere undersøgelse har fastslået.

Ovennævnte udtalelser fra de unge viser, at de er meget positive over for Natteravnene, og at mange har set dem hjælpe andre unge, der var berusede. Ingen unge har nævnt, at de føler sig overvåget eller ubehageligt til mode over deres tilstedeværelse, som tidligere rapporter har konkluderet, men enkelte har udtrykt skuffelse over, at de efter deres mening var for passive.

---

⁶² 9. og 10. klassernes sidste skoledag den 23. maj 2002

8.3.4 Sammenfatning

De fleste unge har hørt om Natteravnene, men ikke særligt mange har selv set dem. Det er de 17-20-årige og de unge, der bor i Ringsted by, der har det største kendskab til Natteravnene. Uanset om de selv har set dem, er de meget positivt stemt over for deres arbejde.

Natteravnene ses kun 'jævnligt' af en mindre gruppe unge. Materialet viser således, at Natteravnene ikke er tilstrækkeligt synlige. Dette bekræftes af flere unge, der har sagt, at Natteravnene var gode, men at "*der godt kunne være nogle flere af dem*".

Natteravnene har en tryghedsskabende funktion over for unge. Det drejer sig hovedsageligt om unge, der er faldet i søvn på gaden, og er for berusede til at tage vare på sig selv. Nogle unge har desuden udtrykt skuffelse over, at Natteravnene ikke griber ind i eventuelle slåskampe og hjælper dem fysisk.

Enkelte unge er ikke begejstrede for Natteravnene. Det drejer sig primært etniske unge og om unge med problemer.

8.4 Natteravnenes kriminalitetsforebyggende funktion

8.4.1 Kriminalstatistikken

Gadevold

Generelt viser døgnrapporterne, at der er meget få tilfælde af gadevold i Ringsted by.

Inden for undersøgelsens afgrænsning, jf. afsnit 4.3 var der i perioden 1. november 2000 til 31. oktober 2001, dvs. før Natteravnenes opstart, 3 tilfælde af gadevold. 2 af tilfældene angik alene knytnæveslag i ansigtet eller på kroppen, hvor det sidste tilfælde herudover omfattede spark i ansigtet. Alle 3 episoder foregik i indre Ringsted by.

Efter Natteravnenes etablering, dvs. perioden 1. november 2001 til 31. oktober 2002, var der kun 1 tilfælde af gadevold, der opfylder kriterierne i afsnit 4.3. Dette tilfælde omfattede alene knytnæveslag i ansigtet, og foregik ligeledes i Ringsted by.

Voldstallene inden for de udvalgte kriterier er så små, at det er usikkert om Natteravnene har haft en kriminalpræventiv virkning på volden, eller om forskellen er udtryk for tilfældigheder. Herudover inddrager denne undersøgelse kun 2 år, hvilket gør det problematisk at tale om en tendens uden at kende tallene for forudgående år. Den generelle voldsudvikling i Danmark kan dog fortælle lidt om den generelle udviklingstendens for vold.

Over en 10-årig periode ser udviklingen for anmeldelser af ”vold mod privatperson” i ”hele landet” således ud⁶³:

Tabel 8.4.1 - Anmeldelser for vold mod privatpersoner for hele landet i perioden 1993-2002

Årstal	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Antal anmeldelser	9.202	9.833	8.560	8.539	8.711	8.414	8.936	9.763	10.005	10.225

Det fremgår af tabellen, at antallet af voldstilfælde mod privatpersoner har været stødt stigende siden 1999. Et øget antal voldsanmeldelser kan dog også være et udtryk for, at folk i højere grad anmelder vold end tidligere⁶⁴. Selvom der skulle ligge en ændret anmeldelsesadfærd bag disse tal, ville en tilsvarende tendens forventes for vold begået i Ringsted. Tabellen kan dog ikke bruges til direkte sammenligning med udviklingen af gadevold i Ringsted, blandt andet fordi der ikke kun er tale om gadevold, men al vold begået mod privatpersoner. Tabellen kan dog bruges til at indikere udviklingen i voldsanmeldelser generelt, og viser således den modsatte tendens af udviklingen for gadevold i Ringsted.

Sammenholdes den generelt stigende udvikling i hele landet med den faldende udvikling i Ringsted, ses en positiv effekt, som muligvis kan tilskrives Natteravnens forebyggende effekt⁶⁵.

Hærværk

Der er forholdsvis mange tilfælde af hærværk i Ringsted, men overtrædelserne fordeler sig jævnt i hele kommunen, og er ikke specielt knyttet til de relevante områder for undersøgelsen. Det er svært præcist at fastslå hvornår et tilfælde af hærværk er begået, da det ofte først opdages på et senere tidspunkt, fx mandag efter en weekend. Hærværksovertrædelserne er derfor udvalgt efter konkret vurdering udfra hvor og hvornår de er opdaget.

I Ringsted by består den begået hærværk primært af hærværk på parkerede biler og knuste ruder. I Benløse begås et bredere spektrum af hærværkstyper, og havelamper er forholdsvist udsat.

Året før Natteravnens etablering blev der i alt begået 36 tilfælde af hærværk – 22 tilfælde i Ringsted by, 13 tilfælde i Benløse og et enkelt tilfælde i Høm. 60% af den hærværk, der blev begået i Ringsted by bestod i hærværk på biler og 23% af knusning af ruder.

De 13 tilfælde i Benløse er jævnt fordelt mellem alt fra hærværk på biler, havelamper, nedløbsrør, knallerter, græsplæner, graffiti, gravstene og cykler. De 13 tilfælde er mange overtrædelser begået i et meget lille område på kun ganske få datoer. Det er således tydeligt, at der var et problem med hærværk i Benløse i forbindelse med ungdomsfesterne før Natteravnens ”patuljering” i området.

Efter Natteravnens etablering var der i alt 27 tilfælde af hærværk – 26 tilfælde i Ringsted by, kun eet tilfælde i Benløse og ingen i Høm. Det er helt tydeligt, at Natteravnens vandring i forbindelse

⁶³ Danmarks statistikbank, STRAF-1 søgning (anmeldelser, hele landet, ”vold mod privatpersoner, 1993-2002)

⁶⁴ ”En rundrejse i voldens nutidshistorie”, side 17

⁶⁵ Med forbehold for andre årsagsfaktorer

med ungdomsfesterne i Benløse har haft en præventiv effekt på de unges lyst til at begå hærværk. Den begået hærværk er faldet fra 13 tilfælde til eet. Derimod har Natteravnene ikke haft nogen indflydelse på hærværken i Ringsted by, idet der her ses en stigning fra 22 til 27 overtrædelser. Tallene er dog så beskedne, at disse kan være udtryk for tilfældigheder. Fordelingen af hvilke typer af hærværk, der begås i byen er fortsat den samme, idet 63% bestod af hærværk på biler og 19% på knusning af ruder.

Overtrædelser af politivedtægterne

Overtrædelser af politivedtægten sker ofte i Ringsted bymidte i weekenderne om natten. Dette gælder specielt i forbindelse med store byfester, fx Ringsted-natten og byfesten.

Overtrædelser af politivedtægterne kan bestå i meget forskelligartet adfærd lige fra at urinere på gaden til at optræde voldeligt og forulempende, fx ved at slå på diverse ting på gaden eller genere forbipasserende. Der er således stor forskel på hvor stor utryghed disse overtrædelser skaber for de unge på gaden. En stor del af overtrædelserne består i, ikke at efterkomme politiets påbud om at forlade et givent sted eller råbe nedsættende efter politiet. Disse typer af overtrædelser ville selvsagt ikke forekomme såfremt politiet ikke var tilstede, og er derfor mindre relevant for denne undersøgelse.

For perioden 1. november 2000 til 31. oktober 2001 er det uklart hvad en del af overtrædelserne nærmere består i, idet overtrædelserne i 11 ud af 37 tilfælde blot er rubriceret som "politivedtægt". Denne gruppe af overtrædelser er derfor rubriceret sammen med "at have blandet sig i uvedkommende politiforretninger" og "nægtelse af at forlade et sted trods påbud" i en fælles kategori under betegnelsen "kontroverser med politiet".

Året før Natteravnens etablering noterede politiet i alt 37 overtrædelser af politivedtægterne. 41% af disse angik voldelig eller støjende adfærd til gene for de forbipasserende. 11% angik personer, der i beruset tilstand befandt sig på kørebanen til fare for sig selv og andre. 11% blev noteret for at urinere på gaden og 38% blev noteret for "kontroverser med politiet".

Efter Natteravnens etablering er der anmeldt 34 tilfælde af overtrædelser af politivedtægterne. 21% af disse er rubriceret under voldelig og støjende adfærd, og 6% for at have befundet sig på kørebanen i beruset tilstand. Hele 41% er noteret for at have urineret på gaden og 32% for "kontroverser med politiet"⁶⁶.

Der er således tale om et fald i overtrædelser for voldelig og støjende adfærd, og for at befinde sig på kørebanen i beruset tilstand, men en stigning i noteringerne for at urinere på gaden.

For de typer af overtrædelser, der er mest egnet til at skabe utryghed for de unge, dvs. voldelig og støjende adfærd, samt berusede folk på kørebanen, er der således sket en halvering i antallet af overtrædelser efter Natteravnens etablering. Dette indikerer, at Natteravnene har haft en præventiv effekt på disse områder. Natteravnene har derimod ikke haft indflydelse på folks behov for at

---

⁶⁶ I denne periode er ingen af politiet rubriceret som "politivedtægt", så kategorien omfatter at blande sig i politiforretning, nægte af forlade et sted, råbe efter politiet o.lign.

urinere på offentlige steder, idet politiet har noteret 14 tilfælde efter deres etablering i modsætning til 4 tilfælde året før. Selvom der således ikke er sket et markant fald i det samlede antal overtrædelser af politivedtægterne, er der sket en forskydning af typerne af overtrædelser, der indikerer, at Natteravnene har haft en effekt på nogle typer af adfærd.

8.4.2 De unges mening om Natteravnenes kriminalpræventive effekt

I forbindelse med et besøg i Tyrkisk Forening i Ringsted, snakkede jeg med en gruppe tyrkiske unge⁶⁷. De var alle generelt meget positive over for Natteravnene og syntes, at det er *"et godt initiativ, at de voksne gider være natteravne"*, og at *"det er betryggende, at der går nogle voksne rundt på gaden og holder øje"*. De pointerede, at det er specielt godt, at *"det er almindelige voksne og ikke politi eller andre myndigheder"*. De fleste af de unge tyrkere havde set Natteravnene på gaden og mente, at deres tilstedeværelse havde en god indflydelse på de almindelige unge i Ringsted, der normalt ikke laver ballade. Natteravnene ville især have indflydelse på de almindelige tyrkeres opførsel, hvis der var en tyrker blandt Natteravnene, da de så ville *"fortælle deres forældre, hvis de havde gjort noget dumt"*.

De unge tyrkere mente derimod også, at Natteravnene *"overhovedet ingen virkning"* har på den lille hårde kerne af andre andengenerationsindvandrere, som de siger normalt laver al balladen, og som er fuldstændigt ligeglade med alt.

Det er interessant, at de unge er positive over for initiativet fra forældrene, selvom de kun har indvirkning på de almindelige unges opførsel, men absolut ingen effekt på den hårde kerne af unge, der laver den alvorlige kriminalitet. Jeg tror de unge har fat i en vigtig pointe. Problematikken omkring en lille hård kerne "pædagogisk uopnåelige" andengenerationsindvandrere, er velkendt fra andre områder i Danmark⁶⁸. Den "uopnåelige" gruppe tegner sig for en grov og mere organiseret kriminalitet, specielt voldskriminalitet. De mangler normer, og er uden grænser. Den gruppe, som de tyrkiske unge kalder "almindelige unge" karakteriseres i denne terminologi som de "pædagogisk opnåelige", som hovedsageligt begår berigelseskriminalitet, og som ikke er konfrontationssøgende eller voldelige⁶⁹. Sidstnævnte gruppe er inden for en rækkevidde, hvor sociale- og andre tiltag kan have en virkning.

Den opfattelse de unge tyrkere giver udtryk for, er jeg stødt på flere gange under mine samtaler med unge i Ringsted. På en lokal beværtning i byen, hvor der kommer mange unge mennesker, kom jeg i snak med en fyr i starten af 20'erne. Han sagde, at han syntes Natteravnene var flinke nok, men hvis det var *"de hårde drenge, der ville lave ballade, så ville de overhovedet ingen effekt have, da de var ligeglade om det så var politiet, der så på"*. På samme beværtning snakkede jeg på et andet tidspunkt med en gruppe unge piger. En af dem fortalte, at alle unge i Ringsted generelt kender hinanden, og at der ingen problemer er, udover med en lille, velkendt og meget hård kerne af kriminelle unge, der er frygtet af alle. Hun fortalte, at det som regel er dem, der er involveret i slåskampe. De andre unge viger for dem og finder sig i at blive talt grimt til og provokeret, fordi de

---

⁶⁷ Gruppen bestod af 7-8 personer i alderen 17-24 år

⁶⁸ "Den hårde kerne"

⁶⁹ Jf. "De pædagogiske uopnåelige er uden normer og grænser".

ikke vil have noget i klemme med dem. Pigerne følte sig alligevel mere trygge ved at vide, at der gik nogle voksne ædru mennesker og passede på dem. Ingen af pigerne mente imidlertid, at Natteravnene ville have nogen indflydelse på den hårde kernes ballade, da de var fuldstændigt ligeglade, men de synes alligevel det var betryggende, at Natteravnene er der, selvom de ikke tror det har nogen effekt på de få, der virkelig er problemet.

Udtalelserne giver et tydeligt billede af, at der er en lille hård kerne af kriminelle unge i byen, som er frygtet af alle og som Natteravnene ikke forventes at have nogen indflydelse på.

8.4.3 Sammenfatning

Natteravnene har en præventiv effekt på specifikke overtrædelsestyper i bestemte områder. Der ses således en tendens til en reducere af gadevolden, voldelig og støjende adfærd på gaden, og berusede unge på kørebanen i Ringsted by. Herudover ses en klar præventiv virkning på den begået hærværk i Benløse i forbindelse med festerne i Benløse Ungdomsklub.

De mange udtalelser i forrige afsnit, om en lille hård kerne af ”uopnåelige” kriminelle, som ikke lader deres adfærd påvirke af Natteravnens tilstedeværelse indikerer, at Natteravnens præventive virkning må formodes at være begrænset til de ”opnåelige unge”, der laver den mindre alvorlige kriminalitet, hvorimod de ikke vurderes at have nogen effekt på den lille hårde kerne af unge kriminelle.

Vurderingen af den præventive effekt er dog med forbehold for, at andre faktorer kan have indflydelse på resultatet. Sideløbende med Natteravnens opstart i Ringsted, blev Ringstedprojektet om unges livsstil og forbrug af rusmidler startet op. Dette projekt kan have haft indflydelse på fx politiets bevågenhed og indsats i Ringsted. En eventuel positiv effekt i denne undersøgelses tidsperiode, kan således skyldes andre faktorer, som det ikke er muligt af udskille. Hertil kommer, at talmaterialet i undersøgelsen er meget småt. Der vil således være en vis usikkerhed med resultatet, hvilket må tages i betragtning.

8.5 ”Natteravnens” funktion i relation til medlemmerne selv

Ud over de funktioner, som en forening som Natteravnene kan have for de unge og det omgivende samfund, kan foreningen ligeledes have en funktion i forhold til medlemmerne selv. Denne funktion overses umiddelbart, men bør ikke undervurderes. Som udgangspunkt må man forvente, at en forening, der bygger på frivillig arbejdskraft, har en eller anden funktion for medlemmerne, da de ellers ikke vil bruge deres fritid på det.

8.5.1 Det sociale aspekt

Generelt vil socialt samvær altid være en gevinst og dermed have en funktion for det enkelte individ. At tilhøre en gruppe giver tryghed og styrker identitetsfølelsen, fællesskabsfølelsen, livskvaliteten og meget andet. På denne måde vil en forening som Natteravnene altid have en funktion for medlemmerne.

Det sociale aspekt defineres bredt i denne sammenhæng, og omfatter således alle personlige og sociale gevinster ved medlemskabet.

50% af Natteravnene angiver, at de kendte en eller flere natteravne i forvejen, men at de ikke har stiftet nye private forbindelser. 38% møder kun de andre natteravne på vandringer, til bestyrelsesmøder og andre Natteravne-arrangementer. 10% kendte en eller flere i forvejen, og har desuden lært en eller flere at kende, som de nu ser privat⁷⁰. Kun 10% har således stiftet nye private forbindelser, og dermed forøget deres omgangskreds. Medlemskab af foreningen har således ikke umiddelbart den funktion, at det udvider medlemmernes private bekendtskabskreds.

En anden mulig social gevinst er kontakten til de unge på gaden. Hele 38% af Natteravnene giver kontakten til de unge, undersøgelsens højeste karakter, og i alt 85% mener, at kontakten er ”god”⁷¹. Opfattelsen af en positiv kontakt til de unge på gaden har stor betydning for Natteravnene. Jeg har ofte hørt Natteravnene fortælle, at det netop er denne kontakt, der er det bedste ved at være natteravn. Opfattelsen af en god kontakt bekræftes af, at 88% af Natteravnene angiver, at de ikke har haft nogen dårlige oplevelser på deres vandringer, og 63% svarede, at de derimod har været ude for særligt positive oplevelser. 2 af de 5 medlemmer, der havde haft dårlige oplevelser skrev, at det var ”frustrerende at se den åbenlyse handel med stoffer på gaden” og 2 andre medlemmer skrev, at de havde været ude for en episode, hvor ”nogle unge i en bil havde rullet ruden ned og råbt ’få jer et liv’”. Sidstnævnte episode har jeg hørt flere medlemmer fortælle om, da det skete på premiereaftenen, hvor mange Natteravnene var på vandring. Der er således tale om én episode, der har været overværet af flere medlemmer, og som et af medlemmerne forklarer, gjorde episoden et stort indtryk fordi ”det var den første aften og derfor vidste vi ikke om det ville ske ofte”. Herudover havde eet medlem haft en dårlig oplevelse med ”et optræk til slagsmål” og ”nogle påvirkede unge, der lå og sov udenfor”. Alt i alt er det dog forholdsvis få medlemmer, der har haft dårlige oplevelser på deres vandringer. Af de særligt positive oplevelser, nævnes specielt ”de positive tilkendegivelser fra de unge på gaden” og ”mødet med søde unge mennesker”. Herudover er der et par stykker, der nævner ”at have hjulpet nogle unge sikkert hjem”, samt ”glæden ved at se hvor godt de unge hjælper hinanden”. Det er således tydeligt, at de positive oplevelser er i overtal og fylder meget i medlemmernes bevidsthed. Dette underbygges af, at kun 2 medlemmer nævner episoden på premiereaftenen, selv om der formodentligt er flere, der har haft denne oplevelse⁷². Tilstedeværelsen af mange særligt positive oplevelser og manglen på dårlige oplevelser styrker den enkeltes følelse af at være værdsat og til gavn, og er dermed en social gevinst.

Menneskers selvværd styrkes ved følelsen af at kunne håndtere de situationer de kommer ud for. 95% af Natteravnene har ikke været udsat for situationer som Natteravne, som de ikke vidste

---

⁷⁰ Ingen af respondenterne svarede, at de ingen kendte i forvejen, men at de nu ser en/flere natteravne privat

⁷¹ Fortolkning jf. afsnit 4.4

hvordan de skulle håndtere. Medlemmerne er således godt rustet til at klare de situationer som de kommer ud for som natteravne, hvilket styrker selvilliden.

Et andet aspekt er skabelsen af en bestemt identitet. Medlemskab af en frivillig forening som Natteravnene signalerer overskud, hvilket både har en funktion for deres egen selvforståelse, men også som et vidnesbyrd til omgivelserne om, hvilken type menneske de er. Det er imidlertid ikke muligt at vurdere dette aspekt gennem spørgeskemaet, og undersøgelsen er ikke i stand til at vurdere en eventuel identitetsgevinst.

Natteravnenes egen opfattelse af at have en funktion er desuden en funktion i sig selv, da det er medlemmernes egen følelse, der er afgørende for funktionen. Natteravnene har selv vurderet deres tryghedsskabende effekt, både i forhold til ”de unge” og ”de ældre” i Ringsted. Hele 90% mener, at de har en stor tryghedsskabende effekt for de unge, mens 83% mener de har en stor effekt for de ældre. Kun 5% angiver, at Natteravnene har ringe tryghedsskabende effekt både for de unge og de ældre. Natteravnene er derimod lidt mere tøvende i vurderingen af deres kriminalpræventive effekt, idet ”kun” 68% mener de har en stor præventiv effekt. Materialet viser således, at Natteravnene i høj grad selv har en følelse af at gøre en forskel, hvilket er en funktion i sig selv.

8.5.2 Holdningsændring og afdramatisering af kriminalitetsproblemer

Uanset hvilket niveau Natteravnene mente kriminaliteten og utrygheden befandt sig på *før* de blev natteravne, kan medlemskabet have ændret deres holdning til problemernes omfang. Afdramatisering af ungdoms- og kriminalitetsproblemer, har en funktion – både for dem selv - og lokalsamfundet.

På baggrund af udsagnene, der er ”*mange påvirkede unge, der har brug for hjælp*”, ”*mange unge mennesker, der føler sig utrygge på gaden om natten*”, ”*meget vold/slagsmål på gaden om natten*” og ”*mange unge mennesker, der laver hærværk på gaden om natten*”, angav Natteravnene deres mening henholdsvis *før* og *efter* de blev natteravne.

Materialet viser en markant ændring i Natteravnene indtryk fra *før* de begyndte som natteravne - til *nu*. Generelt er deres ”bekymring” blevet 31-39% mindre efter de er begyndt at vandre som natteravne. 53% angav således, at de *troede*, at der var mange påvirkede unge mennesker, der ville have brug for hjælp, mens kun 20% har dette synspunkt *efter*. Tendensen er endnu tydeligere vedrørende Natteravnenes indtryk af de unges utryghed. Hvor 63% havde en forventning om, at der ville være mange unge mennesker, der følte sig utrygge på gaden om natten, gælder det for 23% *nu*. Opfattelsen af, at der var meget vold/mange slagsmål på gaden om natten blev reduceret fra 33% til blot 5%, og 38% *troede*, at der var mange unge mennesker, der lavede hærværk på gaden om natten, hvilket blev reduceret til 8%. Denne tendens underbygges yderligere af, at andelen der mente, at ”*byen er rolig og fredelig*” var 48% *før* de begyndte som natteravne, og hele 83% *efter*. Natteravnenes holdningsændring kan være udtryk for, at de havde en forventning om, at byen var langt ”farligere” og mere ”utryg” end den rent faktisk viste sig at være ved selvsyn. Ændringer *kan* dog også være udtryk for, at de mener, at Natteravnenes tilstedeværelse har betydet denne ændring.

Natteravnene blev desuden spurgt om de troede ungdomskriminaliteten i Ringsted havde ændret sig efter de var begyndt at gå som natteravne. 43% angav, at den var *nogenlunde* som de havde forestillet sig. 15% troede, det var *meget* værre end det reelt viste sig at være, mens 33% troede det var *lidt* værre end det reelt var. På baggrund af ovenstående kan det umiddelbart virke overraskende, at i alt 10% troede det var bedre, end det reelt viste sig at være. Det er dog kun én person – svarende til 3%, der har svaret, at han/hun troede det var *meget* bedre end det reelt viste sig at være, og 3 personer svarende til 8%, troede det var *lidt* bedre. Ovenstående afsnit er udtryk for en generel afdramatisering, og der kan således stadig være enkelte personer, der har en holdning mod tendensen. Desuden angår sidstnævnte spørgsmål alene ungdomskriminalitet, og omfatter således ikke utrygge- eller påvirkede unge, hvilket også kan spille ind på vurderingen.

I et interview fortalte et medlem mig, at da han meldte sig som natteravn ”troede, at der skete mere i nattelivet” og at han var ”en smule skuffet over hvor stille, der havde været, og hvor lidt de havde haft at gøre som natteravne”. Dette udsagn understøtter tesen om, at nattelivet og tilhørende problemer er mindre end forventet. Dette medlem udtrykker en smule skuffelse over, at det ikke var nær så ”galt” som forventet, og at der derfor ikke er så meget brug for dem. Udover funktionen ved afdramatisering, kan det ikke afvises, at der ligeledes kan være en dysfunktion forbundet med afdramatiseringen, da det samtidigt betyder, at Natteravnene ikke får indfriet deres forventning om, at der er meget brug for dem på gaden.

8.6 Sammenfatning

Medlemskab af en forening som Natteravnene har en funktion for Natteravnene selv.

Natteravnene får en social gevinst i form af en positiv selvfølelse ved en god kontakt til de unge på gaden, mange positive oplevelser på vandringerne og succes ved løsning af de opgaver, de møder som natteravne. Herudover signalerer frivilligt arbejde, at man er ”et godt menneske”, hvilket formodes at skabe identitet. Natteravnenes egen opfattelse af at øge trygheden og forebygge kriminalitet har den funktion, at de føler de er til gavn. Medlemskab af foreningen har derimod ikke den sociale funktion, at det øger medlemmernes private bekendtskabskreds.

Udover den sociale gevinst har medlemskabet en afdramatiserende effekt på Natteravnenes opfattelse af ungdoms- og kriminalitetsproblemer. De fleste natteravne havde en forventning om, at nattelivet var præget af mere kriminalitet og utryghed, end det reelt viste sig at være. Dette giver et mere nuanceret billede af nattelivet og større tryghed for deres egne børn, når de går i byen.

9. Konceptets overlevelse

Den første Natteravnforening i Danmark blev etableret i 1998. Der er således endnu ingen erfaring for, om et koncept som Natteravnene vil overleve i Danmark. Flere lokale danske foreninger har dog givet udtryk for problemer med at fastholde nuværende medlemmer og hverve nye⁷³.

Det kan diskuteres hvor stor funktion et koncept kræver for at kunne overleve. De funktionelle elementer ved medlemskabet, der er beskrevet tidligere i rapporten, er tilsvarende et incitament for medlemmerne til at fortsætte deres medlemskab, og vil ikke blive yderligere behandlet i dette afsnit.

9.1 Fastholdelse af nuværende medlemmer

9.1.1 Vandringsaktivitet

En vurdering af hvor ofte Natteravnene vandrer, er et udtryk for et hvilket omfang der ”slides” på medlemmerne. Hvis en forening er baseret på en majoritet af medlemmer, der er meget *lidt* aktive, og en minoritet, der er *meget* aktive, vil der være en risiko for, at de aktive medlemmer bliver brændt ud efter et vist tidsrum, og da de resterende medlemmer er meget lidt aktive, kan dette betyde, at foreningen vil komme ind i en krise efter en vis periode.

Til vurdering af hvordan arbejdsbyrden er fordelt mellem de enkelte medlemmer, har jeg udarbejdet en målestok for aktivitetsfordelingen ved at dividere antal vandringer med længden af medlemskab. For at tage højde for, at nogle medlemmer bruger en del tid på bestyrelsesarbejde, er det samlede antal brugte arbejdstimer divideret med en vandrings længde, dvs. 5 timer, hvorefter dette omregnet i antal vandringer er langt sammen med medlemmets almindelige vandringer.

Tabel 9.1.1a Aktivitetsfrekvens for Natteravnene ud fra det statistiske materiale

	Angivelse i antal	Angivelse i procent ⁷⁴
Vandring mindre end 1. gang hver 3 måned	2	5%
1 vandring hver 2. eller 3. måned	3	8%
1 vandring hver eller hver anden måned	9	23%
1 til 2 vandringer om måneden	17	43%
Mere end 2 vandringer om måneden	6	15%
Ubesvaret	3	8%
Total	40	102%

⁷³ Diskussionsemne fra Natteravnenes Årsmøde 2002

Som det fremgår af tabellen, er der en gruppe på 15%, svarende til 6 personer, der er *yderst* aktive, og vandrer mere end 2 gange om måneden. Herudover er der en stor mellemgruppe på 43% der må betragtes som *meget* aktive. En forholdsvis lille andel på 13%, svarende til 5 medlemmer, har en meget lav aktivitet.

Udover det reelle forbrug af timer, er det et vigtigt moment, at vandringerne som udgangspunkt foregår om natten og dermed er endnu mere krævende end andet frivilligt arbejde, der foregår på et mere behageligt tidspunkt.

Den lille 'yderst aktive' gruppe af medlemmer kan ikke forventes at kunne holde dette vandringsniveau. Ud fra Natteravnens almindelige vandringsplan, hvor der er et hold på gaden hver fredag- og lørdag nat, skal der minimum bruges 30 medlemmer til vandring om måneden. Ovenstående tabel er udarbejdet ud fra 40 medlemmer, som er den del af populationen, der besvarede og returnerede spørgeskemaet. Der skal således tages højde for, at foreningen havde 61 medlemmer på undersøgelsens tidspunkt. De 21 medlemmer, der ikke er repræsenteret i tabellen havde enten ikke returneret spørgeskemaet eller havde ikke været ude af vandre minimum én gang⁷⁵. Procentangivelserne i tabellen er således ikke reelt udtryk for fordelingen blandt samtlige medlemmer, da 8 ud af de 61 medlemmer på undersøgelsestidspunktet må betragtes som inaktive og 5 havde meldt sig ud af foreningen efter længere tids inaktivitet. I alt er der således tale om 13 inaktive medlemmer, der ville trække statistikken betydeligt nedad. Hvis disse medlemmer rubriceres i kategorien "Vandring mindre end 1. gang hver 3. måned" ville tabellen se således ud:

Tabel 9.1.1b Aktivitetsfrekvens for Natteravnene inkl. de identificeret "inaktive" medlemmer.

	Angivelse i antal	Angivelse i procent
Vandring mindre end 1. gang hver 3 måned	15	28%
1 vandring hver 2. eller 3. måned	3	6%
1 vandring hver eller hver anden måned	9	17%
1 til 2 vandringer om måneden	17	32%
Mere end 2 vandringer om måneden	6	11%
Ubesvaret	3	6%
Total	53	100%

Når der tages højde for de inaktive medlemmer ser resultatet noget anderledes ud, idet næsten 1/3 af medlemmerne har en meget lav vandringsfrekvens. Den officielle medlemsliste giver således ikke altid et korrekt billede af det antal medlemmer, der reelt kan disponeres over ved turplanlægningen for vandringerne.

Selvom foreningen har en forholdsvis stor andel mindre aktive medlemmer, ses fortsat en stor mellemgruppe, som vandrer ofte. Det nuværende aktivitetsniveau er derfor ikke så skævt, at dette er et problem for foreningens overlevelse på sigt.

⁷⁵ Det var en betingelse for at være omfattet af populationen, at medlemmet havde været på vandring minimum én gang

9.1.2 Omgivelsers accept

Mennesker identificerer i høj grad sig selv ud fra andres mening om dem, og lader sig i mere eller mindre grad styre af, hvad andre synes om deres handlinger. Familie og venner betegnes som Natteravnens primære referencegruppe, dvs. de mennesker som de primært indpasser deres adfærd efter, og hvis holdninger, der har størst betydning for deres selvopfattelse. Deres sekundære referencegruppe består i denne sammenhæng af deres kolleger. Kollegernes mening har mindre betydning, da disse forhold ofte er præget af en vis distance i forhold til det tætte forhold til familie og venner. Der er således tale om uformel social kontrol mellem medlemmet og dennes omgangskreds, hvor ros og opbakning motiverer til at fortsætte med at være natteravn.

Natteravnens børn er en vigtig årsag til, at de har valgt at være natteravne. Deres børns holdning til at de er natteravne, forventes derfor også at have stor indflydelse på, om de har lyst til at fortsætte. Hvis børnene synes, det er pinligt eller irriterende, at deres mor eller far er natteravn, vil de være mindre motiveret til at fortsætte deres medlemskab, hvorimod en positiv holdning vil bestyrke dem i, at de gør en indsats, der hjælper deres børn.

89% af Natteravnens børn er meget positive over for, at deres mor/far er natteravn. Samlet er kun 4% af deres børn negativt stemt overfor deres medlemskab. Overraskende ses ingen tendens til, at børnenes alder eller køn har indflydelse på deres holdning. Materialet indikerer, at de fleste respondenter ikke har foretaget en sondring mellem de enkelte børns holdning, men i højere grad har afgivet en samlet vurdering, hvilket betyder at det ikke er muligt at belyse en eventuel sammenhæng mellem alder/køn og holdning hos børnene.

Af de medlemmer, der har en ægtefælle, er 92% af disse meget positive over for, at de er natteravne. Kun een person, svarende til 3%, angav, at hans/hendes ægtefælle havde en negativ holdning til medlemskabet. Tilsvarende svarede 88%, at deres venner synes det er rigtig godt, at de er natteravne, mens 5% svarede, at hans/hendes venner var negativt stemt. Af de Natteravne der har kolleger, der ved de er natteravne, er 81% meget positive over for deres medlemskab af foreningen. Det er interessant at se, at den andel som respondenterne angiver har en neutral holdning, er meget afhængig af forholdet til respondenterne. Hvor respondenterne mener, at 10% af deres kolleger er neutrale, gælder dette for 5% af deres venner og ægtefæller. Tendensen til, at omgivelserne opfattes som mere neutrale jo større distance mellem gruppen og respondenterne, antages at være et udtryk for, at respondenterne ikke rigtigt ved hvad de mener om deres medlemskab.

Natteravnene oplever således en meget positiv holdning hos deres omgivelser, hvilket øger deres incitament til at fortsætte med at være natteravne.

9.1.3 Udmeldelser

1 år efter foreningens start har kun 5 medlemmer meldt sig ud af "Natteravnene". En del af de nuværende medlemmer er dog inaktive og det kan diskuteres hvorvidt disse fortsat burde være registreret som medlemmer.

Af de udmeldte medlemmer angiver 80%, at udmeldelsen alene skyldes manglende overskud på grund af private problemer.

Et enkelt medlem – svarende til 20% - har imidlertid angivet utilfredshed med foreningen som årsag til sin udmeldelse. Utilfredsheden skyldtes, at der ikke havde været afholdt et lokalt introduktionskursus i det halve år hun havde været medlem, og da hun ikke ville deltage i en vandring før hun havde deltaget i et kursus, havde hun meldt sig ud.

Det er uheldigt, at et medlems frafald skyldes forhold fra foreningens side. Utilfredsheden er forståelig, men det er problematisk at lave lokale kursusforløb før, der er kommet et vist antal nye medlemmer siden sidste forløb. Fra Landssekretariatets side kunne man muligvis overveje, at lave nogle ”opsamlingskurser” for et større geografisk område med jævne mellemrum, således at der ikke mistes medlemmer på denne konto.

Det officielle frafald er indtil videre af begrænset omfang, men andelen af inaktive medlemmer indikerer, at det reelle frafald er større.

9.1.4 Social pleje af medlemmer

Socialt samvær fungerer som ’lim’ i alle sammenhænge. Det sociale samvær er vigtigt for, at børn og unge ikke pjækker fra skole, og at voksne møder på deres arbejdsplads. Dette forventes også at være tilfældet for medlemskab af en forening som Natteravnene. Hvis det sociale samvær er stærkt vil foreningen have bedre muligheder for fastholde sine medlemmer.

Social pleje af medlemmer er især vigtigt i en forening, der er baseret på frivillig arbejdskraft. I det første år af foreningens levetid har der været afholdt en sommerfest, foreningens 1 års fødselsdag, en nytårskur og et par medlemsmøder. Foreningens bestyrelse udsender ligeledes et nyhedsblad med jævne mellemrum.

Ved de sociale arrangementer er det kun omkring 1/3 af medlemmerne, der deltager. Det er hovedsageligt medlemmer, der har været med fra foreningens start, der kommer til disse arrangementer. Dette er samtidigt de medlemmer, der er mest aktive i foreningens arbejde. De, der møder op, hygger sig i hinandens selskab, og lærer hinanden bedre og bedre at kende. Deltagelse i fællesskabet mindsker sandsynlighed for frafald. Jo større andel af medlemmerne foreningen kan friste til at deltage, jo bedre er foreningens muligheder således for at fastholde medlemmerne.

De mere informative medlemsmøder trækker flere medlemmer til, end de sociale arrangementer. Her er det over halvdelen af medlemmerne, der møder frem. De mere informative medlemsmøder appellerer således til et større antal medlemmer. Foreningen vil derfor med fordel kunne lave flere af sådanne møder, dels for at viderebringe information om foreningen, men også for at styrke fællesskabet.

Foreningen laver således en del sociale arrangementer for medlemmerne, men de fleste af medlemmerne deltager ikke i disse. De der deltager er ofte de samme, hvilket skaber en fare for at

medlemmerne deles op i 2 grupper, hvor den ene marginaliseres, og dermed vil være mere tilbøjelig til at falde fra.

9.1.5 Tilknytning til foreningen

Tilstedeværelse af andre natteravnere i medlemmernes omgangskreds kan styrke deres tilknytning til foreningen, så de vil være mindre tilbøjelige til at melde sig ud.

38% af Natteravnene møder kun hinanden på vandring, og har en løsere tilknytning til foreningen. Disse medlemmer fik til start kun information om foreningen og dens arrangementer via deres vandring. Der var således en forholdsvist stor andel af Natteravnene, som ikke vidste hvad der rørte sig i foreningen og som dermed blev marginaliseret, da de ikke havde en fornemmelse af et tilhørsforhold. Dette resulterede i, at bestyrelsen besluttede at udsende et nyhedsbrev med jævne mellemrum – ca. hver anden måned. Nyhedsbladet viste sig at være en god ide. Hele 80% af Natteravnene svarede, at nyhedsbrevet har stor betydning for dem. Kun to personer, svarende til 5% sagde, at det har ringe betydning. Den positive modtagelse af nyhedsbrevet viser, at dette er en god måde er styrke tilhørsforholdet til foreningen. Tiltaget ser derfor ud til at have en vigtig funktion for at fastholde medlemmerne.

Stemningen på vandringene er også et vigtigt element til at fastholde medlemmerne. Hvis medlemmerne synes det er hyggeligt at være ”ude at gå”, er der større chancer for, at de bliver i foreningen. Dette er specielt vigtigt fordi vandringene primært foregår om natten, hvor det kræver et større incitament, end andet frivilligt arbejde, der udføres på mere humane tidspunkter. Hele 35% giver stemningen på vandringene topkarakter, og synes således den er ”rigtig god”, og i alt 93% angiver, at de synes stemningen på vandringene er ”god”⁷⁶. 5% er mere neutrale i deres vurdering, men ingen angiver, at den er dårlig. Under mit feltarbejde har jeg deltaget i en del vandring. Det er mit indtryk, at stemningen har ændret sig noget med tiden. I den første del af foreningens levetid, kendte de fleste ikke hinanden. Dette betød, at de havde en naturlig tilbageholdenhed og var forholdsvist tavse under vandringene. Det er min fornemmelse, at jo længere foreningen har eksisteret, og jo flere medlemmer, der kender hinanden fra tidligere vandring og diverse arrangementer, jo hyggeligere synes de det er. Denne styrkelse af fællesskabet er et vigtigt element, og tiden arbejder således for en stabil medlemskreds.

Tilknytningen til, og engagementet for et fællesskab kan også udtrykkes ved i hvor høj grad folk har lyst til at inspirere og opfordre andre til at melde sig ind i foreningen. 35% af respondenterne har inspireret eller opfordret andre til at blive natteravnere 4 gange eller mere. I alt har 80% inspireret/opfordret andre minimum 1 gang. 18% har endnu ikke opfordret andre, men halvdelen af disse kunne godt forestille sig, at de vil gøre det i fremtiden. Denne udpræget villighed til at reklamere for foreningen og opfordre andre til at blive natteravnere, er et vigtigt redskab til konceptets overlevelse på sigt.

---

⁷⁶ Jf. fortolkning i afsnit 4.4

9.1.6 Egne forventninger om fortsættelse af medlemskab

Natteravnenes egen vurdering af hvor længe, de tror de vil fortsætte deres medlemskab burde være en god indikator for hvordan medlemssituationen ser ud inden for den nærmeste årrække.

45% af Natteravnene er *helt sikre* på, at de fortsat vil være natteravne 1 til 2 år frem i tiden. Denne gruppe bliver dog halveret ved spørgsmålet om de også vil være medlemmer om 5 år, idet det nu kun er 18%, der angiver, at det vil de *helt sikkert*, hvorimod 58% angiver, at de *formentligt* stadig vil være natteravne om 5 år. I alt tror 90% af medlemmerne, at de fortsat vil være natteravne om 1-2 år, hvilket gælder for 75%, når tidsrammen udstrækkes til 5 år. Kun 8% angiver, at de ikke forventer at være medlemmer 1 til 2 år frem i tiden, hvilket gælder for 13% inden for et 5 års interval.

På nuværende tidspunkt har Natteravnene således en ambition om, at fortsætte med at være natteravne⁷⁷. Det er således $\frac{3}{4}$ af Natteravnene, der stadig forventer at være medlem af foreningen om 5 år, men sikkerheden falder med tidsperspektivet.

9.2 Hvervning af nye medlemmer

Undersøgelsen har tidligere vist, at børn i en vis alder er en vigtig årsag til at være natteravn. Dette er primært udfra en bekymring om, hvordan de vil håndtere nattelivet⁷⁸. Når børnene får en vis alder og mere erfaring med nattelivet, vil forældrene formodentligt blive mindre bekymret for deres børn og dermed miste noget af incitamentet til at være natteravn. Dette vil utvivlsomt betyde, at der løbende vil være natteravne, der falder fra. En forenings evne til at hverve nye medlemmer er vigtig for dens overlevelse på sigt, specielt da det drejer sig om en forening, hvor medlemmerne kun forventes at blive en vis årrække.

33% af Natteravnene meldte sig ind i foreningen ved det etablerende borgermødet (som var annonceret i en lokal avis), 28% har meldt sig ind i forbindelse med PR-arrangementer for foreningen, 18% af medlemmerne blev inspireret til deres medlemskab gennem familie, venner eller bekendte og 23% fik kendskab til foreningen af anden vej.

De mest effektive metoder til hvervning af nye medlemmer er således ”omtale i medier”, ”PR-arrangementer” og ”mund til mund metoden”. Det er min opfattelse, at ”mund til mund metoden” er mere effektiv end de 18%, der er blevet inspireret gennem familie og venner, angiver. Hele 40% af respondenterne angiver, at de kendte en eller flere andre natteravne *før* de selv blev medlem. Det ser således ud til, at et forudgående kendskab til andre natteravne har endnu større effekt. 80% af Natteravnene angiver da også, at de har opfordret eller inspireret andre til at melde sig ind i foreningen.

Natteravnene har været meget aktive i deres PR-arbejde i det første år af deres levetid. De har haft en bemanded reklamestand ved 5 større arrangementer i byen. Ved arrangementerne har de lavet

---

⁷⁷ Dette er med forbehold for, at gruppen af inaktive medlemmer må forventes at være mindre sikre på deres fortsatte medlemskab

små sjove tiltag, fx ved at uddele "fribilletter til en prøvevandring som natteravn" eller en konkurrence med spørgsmål om Natteravnene, hvor man kunne vinde cykellygter. Effekten af den kontakt, der etableres mellem potentielle nye medlemmer og Natteravnene er meget afhængig af, hvilke natteravne, der bemander standene. Der er meget stor forskel på, hvor gode de enkelte natteravne er til at inspirere andre til at melde sig ind. Medlemmernes attitude er helt afgørende for deres evne til at "nå ud" til folk. De meget udadvendte, positive og dynamiske natteravne har en meget god evne til at komme ud fra standen og komme i kontakt med folk, hvorimod medlemmer der bliver stående stille og er passive inde i boden slet ikke opnår den samme kontakt. Succesen af PR-engagementer er vigtig for at få en konstant tilførsel af nye medlemmer. Dette var også konklusionen på årsmødet 2002, hvor mange foreninger gav udtryk for store problemer med at fastholde deres medlemmerne og hverve nye. Det er derfor vigtigt, at det er nogle udadvendte og positive medlemmer, der kan opsøge forbigående på en god og positiv måde.

9.3 Sammenfatning

Foreningen har en forholdsvis stor andel mindre aktive medlemmer, men også en stor mellemgruppe, som vandrer ofte. Det nuværende aktivitetsniveau er derfor ikke så skævt, at dette er et problem for foreningens overlevelse på sigt. Natteravnene oplever en meget positiv holdning hos deres omgivelser, hvilket øger deres incitament til at fortsætte med at være natteravne. Det officielle frafald er indtil videre af begrænset karakter, men andelen af inaktive medlemmer indikerer, at det reelle frafald er større. Foreningen laver en del sociale arrangementer for medlemmerne, men de fleste af medlemmerne deltager ikke, og de der deltager er ofte de samme. Omkring 1/3 af medlemmerne har en løsere tilknytning til foreningen, hvilket øger faren for udmeldelse for denne gruppe. 3/4 af Natteravnene forventer selv at være natteravne om 5 år, men sikkerheden falder med tidsperspektivet.

I det omfang "børn i en vis alder" er hovedmotivet til at være natteravn, vil forældrene miste noget af incitamentet til at være natteravne, når deres børn bliver ældre. Dette vil utvivlsomt betyde, at der løbende vil være natteravne, der falder fra. Natteravnene er meget aktive for at hverve nye medlemmer, dels i form af dissiderede PR-arrangementer, men også i form af "mund til mund-metoden", hvilket vurderes at være af afgørende betydning for foreningens overlevelse.

10. Konklusion

Den typiske natteravn er en engageret forælder i 40'erne, der har teenage-børn, er gift, har lønnet fuldtidsjob og bor i eget hus. Han/hun har enten ingen uddannelse udover skoleuddannelse, eller har en erhvervsfaglig uddannelse, og tilhører socialgruppe IV eller V. Den typiske natteravn er desuden generelt meget aktiv i frivilligt arbejde, specielt i forbindelse med børn og unge. Det er ikke muligt at belyse interne fraktioner blandt Natteravnene ud fra det statistiske materiale. Det ville kræve en betydeligt større population for at kunne analysere materialet tilstrækkeligt detaljeret.

Undersøgelse viser, at det er en kombination af flere aspekter, der motiverer folk til at være natteravne. I prioriteret rækkefølge har faktorerne "ansvar for sit lokalsamfund", "tid tilovers til gavn for andre mennesker", "at møde nye mennesker", "egne børn/børnebørn i byen nu eller snart", "forventningen om utrygge unge på gaden", "forventningen om påvirkede unge, der har brug for hjælp", og "kriminaliteten i Ringsted" indflydelse på, at folk melder sig som natteravne. Det er således i højere grad "ansvar og gæld til samfundet" og "et socialt aspekt", der er afgørende for, at folk melder sig som natteravne, hvorimod "kriminalitet og utryghed i samfundet", har mindre betydning.

Undersøgelsen er ikke i stand til at belyse de enkelte faktoreres vægt, og vurderingen bygger primært på respondenternes egne vurderinger. Hertil kommer, at emnet med fordel kunne være belyst gennem flere spørgsmål, fx om et forudgående indtryk af påvirkede og utrygge unge som bevæggrund for at melde sig som natteravn. Herudover kunne de kvantitative data have været krydset på mere avanceret måder, men et langt mere dybdegående resultat til følge.

Materialet viser umiddelbart ingen sammenhæng mellem egen eller omgivelseres udsættelse for kriminalitet og motivationen. Resultatet er forbundet med stor usikkerhed. Folk udsættes forholdsvist sjældent for kriminalitet, specielt vold, som må antages at gøre et stort indtryk på ofrene og deres omgivelser. Det er således en meget lille del, af et i forvejen lille materiale, der skal belyses. Korrekt belysning ville kræve et betydeligt større materiale og en mere systematisk undersøgelsesmetode.

De fleste unge har hørt om Natteravnene, men det er ikke særligt mange, der selv har set dem. Både det kvalitative- og kvantitative materiale viser, at Natteravnene ikke er tilstrækkeligt synlige på gaden om natten. Uanset om de unge selv har set Natteravnene, er de generelt meget positivt stemt over for dem. Etniske unge og om unge med problemer er dog mindre begejstrede for dem.

Natteravnene har en tryghedsskabende funktion over for de unge. Det drejer sig specielt om unge, der er faldet i søvn på gaden, og er for berusede til at tage vare på sig selv. Natteravnene har desuden en præventiv effekt på specifikke overtrædelsestyper i bestemte områder. Materialet viser således en tendens til en reducere af gadevold, voldelig og støjende adfærd på gaden, og berusede unge på kørebanerne i Ringsted by. Natteravnene har herudover en klar præventiv virkning på hærværk i forbindelse med festerne i Benløse Ungdomsklub. Den præventive effekt i Ringsted by, skal dog tages med forbehold for, at andre faktorer kan have indflydelse på resultatet. Natteravnenes præventive virkning er begrænset til de "pædagogisk opnåelige unge", der laver den mindre alvorlige kriminalitet, hvorimod de ikke har nogen effekt på en lille hård kerne af "pædagogisk uopnåelige" unge, der udgør et stort kriminalitetsproblem i Ringsted.

Medlemskab af Natteravnene har ligeledes en funktion for medlemmerne selv, der får en personlig og social gevinst. Medlemskabet har herudover en afdramatiserende effekt på Natteravnenes opfattelse af ungdoms- og kriminalitetsproblemer. Undersøgelsens materiale er dog ikke i stand til at belyse samtlige aspekter, der antages at være en gevinst ved medlemskabet, fx skabelse af identitet.

Natteravnene er forholdsvis gode til at fastholde deres medlemmer. Det vurderes dog, at omkring 30% er meget lidt aktive i foreningens arbejde, med fare for at falde fra inden for et par år. Foreningen er imidlertid meget aktiv for at hverve nye medlemmer, dels i form af dissiderede PR-

arrangementer, men også i form af ”mund til mund metoden”, hvilket vurderes at kunne opveje det frafald, der må antages at ske. Vurderingerne er dog prospektive, og bygger i høj grad på forfatterens gæt.

Denne undersøgelses konklusioner afviger markant fra resultaterne af anden forskning om Natteravnene. Dette indikerer, at Natteravne-konceptet og dets medlemmer har ændret karakter eller, at der forekommer store afvigelser blandt de nordiske Natteravne-foreninger, trods ensartet retningslinier.

11. Litteratur

Anker, Jørgen & Koch Nielsen, Inger: ”Det frivillige arbejde”, Socialforskningsinstituttet, rapport 95:3, København 1995, ISBN 87-7487-500-0

Balvig, Flemming: ”Kriminalitet og social kontrol”, Forlaget Columbus, 1. udgave 3. oplag, København 1999, ISBN 87-89159-32-2

Balvig, Flemming: ”En rundrejse i voldens nutidshistorie”, Særtryk af Kriminalistisk Årbog 1996, Københavns Universitet, udgivet af Det Kriminalpræventive Råd, ISBN 87-88789-18-7

Cohen, Albert Kriminalitet: ”Social afvigelse og social kontrol”, Forlaget Hans Reitzel, København 1973, ISBN 87-412-8212-4

Hansen, Erik Jørgen & Andersen, Bjarne Hjorth: ”Et sociologisk værktøj”, Forlaget Hans Reitzel, København 2000, ISBN 87-412-2639-9

Harboe, Thomas: ”Indføring i samfundsvidenskabelig metode”, Forlaget Samfundslitteratur, 3. udgave 2001, ISBN 87-593-0919-9

Horwitz, Allan V: ”The Logic og Social Control”, Plenum Press, New York 1990, ISBN 0-306-43475-X

Jacobsen, m.fl.: ”Sociologi og modernitet”, Forlaget Columbus og forfatterne 1998, 1. udgave, 7. oplag 2001, ISBN 87-89159-66-7

Launsø, Laila & Rieper, Olaf: ”forskning om og med mennesker”, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck A/S, 4. udgave, 1. oplag, København 2000, ISBN 87-17-06958-0

Mordal, Tove L: ”Som man spør får man svar”, Forlaget Tano 1989, ISBN 82-518-2631-4

Svalastoga, Kaare & Wolf Preben: ”Social rang og mobilitet”, Gyldendals Uglebøger 1972, ISBN 87-00-48III4 (udgivet første gang i 1961)

Søndergaard, Per Skraarup: "Den hårde kerne", 1998 – her af:
Interview med klubmedarbejdere: "Den hårde kerne vokser"
Interview med balkan-patruljen: "De pædagogisk uopnåelige er uden normer og grænser"

Sørensen, Eskil: "I vildrede med de unge voldelige indvandrere", Samspil september 1997

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

”Natteravnene i Ringsted”

1) Er du mand eller kvinde?

2) Hvor gammel er du? år

3) Hvad er din ægteskabelige status?

- Gift
- Samlevende
- Enlig

4) Hvilken type bolig bor du i?

- I lejlighed
- I rækkehus
- I villa/parcelhus
- På en gård
- Andet, skriv hvad .....

Er boligen:

- en lejebolig
- en andelsbolig
- en ejerbolig

5) Er du født i Danmark?

- Ja
- Nej, jeg er født i .....

6) Har du børn (inkl. samboende stedbørn)?

- Nej
 Ja, hvis ja – udfyld venligst nedenstående skema – hvor barn nr. 1 er det ældste barn:

	Barn nr. 1	Barn nr. 2	Barn nr. 3	Barn nr. 4	Barn nr. 5	Barn nr. 6
Køn:						
Alder:						
Klassetrin						

7) Har du børnebørn?

- Nej
 Ja, hvis ja – udfyld venligst nedenstående skema – hvor barn nr. 1 er det ældste barn:

	Barn nr. 1	Barn nr. 2	Barn nr. 3	Barn nr. 4	Barn nr. 5	Barn nr. 6
Køn:						
Alder:						
Klassetrin						

8) Hvor længe har du boet i Ringsted Kommune?

- angiv antal år

9) Hvilken skoleuddannelse har du?

Jeg har .....

10) Har du anden uddannelse ud over skoleuddannelse?

- Nej
 Ja, hvis ja – angiv hvilken/hvilke:.....

11) Har du lønnet arbejde for tiden?

- Ja, jeg har fuldtidsarbejde
- Ja, jeg har deltidsarbejde
- Nej, jeg er arbejdsløs, men søger arbejde

- Nej, jeg arbejder ikke - jeg er:
  - på barsel/forældreorlov
  - gået på pension
  - under uddannelse
  - andet

12) Hvad er dit erhverv?

Angiv evt. stillingsbetegnelse og en kort beskrivelse af dit erhverv:

.....

.....

.....

.....

13) Har du nogle underordnede?

- Nej, jeg er ikke i arbejde
- Nej, men jeg er i arbejde
- Ja – angiv i givet fald hvor mange:

14) Hvilken skoleuddannelse har din ægtefælle/samlever (hvis du har en)?

Han/hun har .....

15) Har din ægtefælle/samlever (hvis du har en) anden uddannelse ud over skoleuddannelse?

- Nej
- Ja, hvis ja – angiv hvilken/hvilke:.....

16) Har din ægtefælle/samlever (hvis du har en) lønnet arbejde for tiden?

- Ja, han/hun har fuldtidsarbejde
- Ja, han/hun har deltidsarbejde
- Nej, han/hun er arbejdsløs, men søger arbejde

- Nej, han/hun arbejder ikke – han/hun er:
  - på barsel/forældreorlov
  - gået på pension
  - under uddannelse
  - andet

17) Hvilket erhverv har din ægtefælle/samlever (hvis du har en)?

Angiv evt. stillingsbetegnelse og en kort beskrivelse af hans/hendes erhverv:

.....

.....

.....

18) Har din ægtefælle/samlever (hvis du har en) nogle underordnede?

- Nej, han/hun er ikke i arbejde
- Nej, men han/hun er i arbejde
- Ja – angiv i givet fald hvor mange:

19) Hvordan kom du første gang i kontakt med "Natteravnene" i Ringsted?

- Jeg mødte Gunnar og Claus til Ringsted-Natten
- Jeg læste om borgermødet i avisen
- Jeg besøgte Natteravnenes stand på Ringsted-Messen
- Jeg hørte om natteravnene gennem familie, venner eller bekendte
- Anden måde – angiv hvilken:

.....

.....

.....

20) Hvor længe har du været natteravn?

Jeg har været natteravn i mdr.

21) Hvornår gik du første gang som natteravn (inkl. prøvevandring)?

Min første vandring var _ _ _ _ 200 _

22) Hvor mange gange har du været ude at gå som natteravn (inkl. prøvevandring)?

Jeg har været ude at gå ca. gange

23) Er der – så vidt du ved - nogle natteravne....

	Ja	Nej
I din husstand?		
I din øvrige familie?		
Blandt dine venner/bekendte?		
Blandt dine naboer?		
Blandt dine kolleger?		

24) Kendte du nogle, der var natteravne da du startede?

Nej

Ja – hvis ja angiv din relation til denne/disse person(er)? (kun angivelse af relation – IKKE

vn)

person 1:.....

person 2:.....

person 3: .....

person 4:.....

25) Hvad mener du om, at det er en privat virksomhed som Skandia, der har udviklet konceptet til Natteravnene?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor enig du er i nedenstående udsagn – 10 angiver fuldstændig enighed.

Jeg synes at det er godt, at en privat virksomhed som Skandia tager et sådan initiativ

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

26) Synes du andre private virksomheder burde udvikle lignende koncepter?

- Ja
 Nej
 Ved ikke

27) Hvor stor betydning har det for dig, at Skandia løbende fungerer som Landssekretariat?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er den største betydning

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

28) Er du medlem af ”Natteravnene’s” bestyrelse?

- Nej
 Ja – hvis ja:

Angiv antal mdr. du har været medlem

Anslå dit månedlige forbrug af arbejdstimer på bestyrelsesarbejde

29) Laver du og/eller din ægtefælle/samlever andet frivilligt/ulønnet arbejde ud over at være natteravn?

- Nej
 Ja – hvis ja angiv nærmere i skemaet:
 - sæt gerne flere x'er

Arbejdets art:	Jeg selv	Min ægtefælle /samlever
Er med i en skolebestyrelse/et klasseforældre råd		
Træner børn/unge i en sportsgren		
Arbejder for en kirke		
Arbejder for en humanitær organisation		
Er natteravn	X	
Andet – angiv:		

30) Har du og/eller din ægtefælle/samlever tidligere lavet frivilligt/ulønnet arbejde?

- Nej
 Ja – hvis ja angiv nærmere i skemaet:
 - sæt gerne flere x'er

Arbejdets art:	Jeg selv	Min ægtefælle/ samlever
Har været med i en skolebestyrelse/et klasseforældre råd		
Har trænet børn/unge i en sportsgren		
Har arbejdet for en kirke		
Har arbejdet for en humanitær organisation		
Andet - angiv		

31) Er du eller din ægtefælle/samlever medlem af et politisk parti?

- sæt venligst X (du skal IKKE angive hvilket parti, det i givet fald er)

	Jeg selv	Min ægtefælle/samlever
Ja		
Nej		

32) Hvad synes dine børn/samboende stedbørn om at du er natteravn?

Angiv for hvert barn hvad de synes om, at du er natteravn.

Barn nr. 1 er det ældste barn og 10 angiver den mest positive mening.

Barn nr. 1:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Barn nr. 2:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Barn nr. 3:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Barn nr. 4:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Barn nr. 5:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Barn nr. 6:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

33) Hvad synes dine øvrige omgivelser om, at du er natteravn?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er den mest positive mening

Hvad synes din ægtefælle/samlever om at du er natteravn?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Hvad synes dine venner/bekendte generelt om, at du er natteravn?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

De ved ikke, at jeg er natteravn

Hvad synes dine kolleger om, at du er natteravn?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Jeg har ingen kolleger

Jeg har kolleger, men de ved ikke, at jeg er natteravn

34) Hvordan er din relation til de andre natteravne?

Jeg møder dem kun på vandringer, til bestyrelsesmøder, Natteravnernes arrangementer o.l.

Jeg kendte ingen i forvejen, men ser nu en/flere andre natteravne privat

Jeg kendte en/flere i forvejen, men har ikke stiftet nye private forbindelser

Jeg kendte en/flere i forvejen og har yderligere lært en/flere at kende, som jeg nu ser privat

35) Hvordan synes du generelt stemningen er blandt natteravnene på vandringerne?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er det bedste

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

36) Hvor stor betydning har det for dig, at du via et nyhedsbrev bliver informeret om de arrangementer "Natteravnene" deltager i?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er den største betydning:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

37) Har du, din familie eller nogen i din omgangskreds været udsat for kriminalitet eller andre ubehageligheder i Ringsted inden for de sidste 12 mdr?

- Nej
 Ja, hvis ja - sæt venligst x i skemaet:

	Følt sig truet eller chikaneret på gaden	Tyveri/ indbrud	Hærværk	Vold	Andet – angiv hvad:
Jeg selv					
Min ægtefælle/ kæreste					
Mit barn /stedbarn					
En ven/bekendt					
Andre:					

38) Hvorfor har du valgt at blive natteravn?

Angiv på en skala fra 1 til 10 i hvor høj grad du er enig i nedenstående udsagn - 10 angiver fuldstændig enighed:

Jeg blev natteravn, fordi jeg synes man har et ansvar for sit lokalsamfund

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Jeg blev natteravn, fordi det var min opfattelse, at der var meget kriminalitet i Ringsted

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Jeg blev natteravn, fordi jeg selv har børn/børnebørn i den alder, som går i byen/snart begynder at gå i byen

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Jeg blev natteravn, fordi jeg har tid tilovers, som jeg gerne vil bruge til gavn for andre mennesker

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Jeg blev natteravn, fordi jeg synes det er spændende og interessant at møde nye mennesker

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Havde du andre grunde end de nævnte? – Angiv dem i givet fald:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

39) Hvad var dit indtryk af nattelivet i Ringsted FØR du begyndte at gå som natteravn?

Angiv på en skala fra 1 til 10 i hvor enig du er i nedenstående udsagn - 10 angiver fuldstændig enighed

At der var mange påvirkede unge mennesker, der ville have brug for hjælp

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

At der var mange unge mennesker, der følte sig utrygge på gaden om natten

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

At der var meget vold/mange slagsmål på gaden om natten

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

At der var mange unge mennesker, der lavede hærværk på gaden om natten

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

At byen ville være rolig og fredelig

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

40) Hvad er dit indtryk af nattelivet i Ringsted NU?

Angiv på en skala fra 1 til 10 i hvor høj grad du er enig i nedenstående udsagn - 10 angiver fuldstændig enighed

Der er mange påvirkede unge mennesker, der har brug for hjælp

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Der er mange unge mennesker, der føler sig utrygge på gaden om natten

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Der er meget vold/mange slagsmål på gaden om natten

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Der er mange unge mennesker, der laver hærværk på gaden om natten

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Byen er rolig og fredelig

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

41) Hvordan synes du generelt kontakten er til de unge på gaden?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er det bedste:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

42) Har du været ude for nogle dårlige oplevelser på dine vandringer?

- Nej
- Ja

Hvis ja, angiv venligst situationerne:

.....

.....

.....

.....

.....

43) Har du været ude for nogle særligt positive oplevelser på dine vandringer?

- Nej
- Ja

Hvis ja, angiv venligst situationerne:

.....

.....

.....

.....

44) Har du været udsat for situationer, hvor du ikke vidste hvordan du skulle reagere?

- Nej
- Ja – hvis ja angiv situationerne

.....

.....

.....

.....

.....

.....

45) Tror du, at du vil fortsætte med at være natteravn et godt stykke tid endnu (1 til 2 år frem i tiden)?

- Nej
- Ja, formentligt
- Ja, helt sikkert

Hvis du har svaret ja, tror du så stadig, at du vil være natteravn om 5 år?

- Nej
- Ja, formentligt
- ja, helt sikkert

46) Har du opfordret/inspireret andre til at melde sig som natteravn?

- Nej
- Ja, mellem 1-3 gange
- Ja, 4 gange eller derover

Hvis du har svaret nej - kunne du så forestille dig, at du i fremtiden, ville opfordre/inspirere andre til at melde sig som natteravn?

- Ja
- Nej

47) Hvor stort et problem synes du nedenstående er i Ringsted?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er det største problem

Chikane/trusler på gaden:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Tyveri/indbrud:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Hærværk:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Vold/slagsmål:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Spirituskørsel:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Hasarderet kørsel:

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

48) Hvor tryk føler du dig på nedenstående steder, hvis du går alene efter mørkets frembrud?

	meget tryk	temmelig tryk	temmelig utryk	meget utryk
På hovedstrøget (Nørregade – Torvet - Skt. Hansgade)				
I Skt. Knuds Gade				
I Klosterlunden				
I anlægget				
I området ved Søndre Park				

Er der andre steder, hvor du ville føle dig utryk, hvis du gik der alene efter mørkets frembrud?

- Nej
 Ja, hvis ja – angiv venligst hvor:

.....
.....
.....
.....
.....

49) Hvordan TROR du ungdomskriminaliteten har udviklet sig i Ringsted inden for de sidste 5 år?

- Den er steget meget
 Den er steget lidt
 Den er uændret
 Den er faldet lidt
 Den er faldet meget

50) Hvordan TROR du ungdomskriminaliteten er i Ringsted sammenlignet med tilsvarende byer?

- Den er meget større i Ringsted
 Den er noget større i Ringsted
 Den er nogenlunde den samme
 Den er noget større i andre tilsvarende byer
 Den er meget større i andre tilsvarende byer

51) I hvor høj grad har nedenstående kilder været med til at danne dit indtryk af Ringsteds ungdomskriminalitet?

	Ingen	Lidt	En del	Meget
Dagbladet				
Lokalavisen				
Lokalradioen				
Lokaltv (Tv Øst/ Tv Danmark)				
Landsdækkende medier om kriminalitet generelt				
Snak i min omgangskreds				
Gunnar's foredrag for elever og deres forældre				
Statistiske opgørelser				

Er der andre ting, der har været med til at danne dit indtryk?

- Nej
 Ja, hvis ja – angiv venligst hvad:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

52) Hvor meget synes du de lokale medier skriver/beretter om kriminalitet, stoffer, druk etc. i Ringsted?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er det højeste

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

53) Hvad er din mening om mængden af artikler/programmer om ungdomskriminalitet, stoffer, druk etc. i de lokale medier?

- Der er alt for meget
- Der er lidt for meget
- Der er tilpas
- Der er lidt for lidt
- Der er alt for lidt

54) Har dit syn på ungdomskriminaliteten i Ringsted ændret sig EFTER du er begyndt at gå som natteravn?

- Jeg troede det var meget værre end det reelt er
- Jeg troede det var lidt værre end det reelt er
- Det er nogenlunde som jeg havde forestillet mig
- Jeg troede det var lidt bedre end det reelt er
- Jeg troede det var meget bedre end det reelt er

55) TROR du de unge i Ringsted føler sig mere trygge om natten, når natteravnene er på gaden?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er det mest trygge

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

56) TROR du de ældre i Ringsted føler sig mere trygge om natten, når natteravnene er på gaden?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er det mest trygge

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

57) Hvor stor forebyggende effekt TROR du natteravnene har på ungdomskriminaliteten i Ringsted?

Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 10 er den største effekt

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Bilag B

Hvor ofte de unge i Ringsted har set Natteravnene ud fra hvor tit de går i byen eller til fester

		Nej	Ja, 1-2 gange	Ja, 3 eller flere gange	Ikke udfyldt	Total
Hvor tit går du i byen eller til fester med andre unge	Flere gange om ugen	30	20	53	1	104
	En gang om ugen	96	71	80	1	248
	2-3 gange om måneden	248	121	86	3	458
	Højest 1 gang om måneden	154	62	18	0	234
	Mindre end 1 gang om måneden	223	50	21	0	294
	Har ikke været til fest de sidste 12 måneder	86	8	1	0	95
	Ikke udfyldt	4	0	0	2	6
Total		841	332	259	6	1439

Kilde: Ringstedprojektet - Specialkørsel af sp50 og sp56 i postomdelt spørgeskema til de 16-24-årige, der har afsluttet skolegang i folke- og privatskole